

การสร้างสรรค์งานคร่ำไทยด้วยเทคนิคสีฝุ่นผสมกาวน้ำ

โดย

นายวิทยา ชลสุวัฒน์

โครงการวิจัย สรรค์สร้างและการจัดการความรู้
ประจำปีงบประมาณ 2556
ลิขสิทธิ์ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม

Thai kitchen with technique tempera mix glue

Mr.WITTAYA CHOLSUWAT

A Research Project of Education, Creativity
and Knowledge Management

Year 2013

Copyright of Bunditpatanasilpa Institute
The Ministry of Culture

ชื่องานสร้างสรรค์ การสร้างสรรค์งานคร่ำไทยด้วยเทคนิคสีฝุ่นผสมกาวน้ำ
ชื่อผู้วิจัย นายวิทยา ชลสุวัฒน์
ปีงบประมาณ 2556

ผลงานสร้างสรรค์เรื่อง “การสร้างสรรค์งานคร่ำไทยด้วยเทคนิคสีฝุ่นผสมกาวน้ำ” เป็นการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมไทยร่วมสมัย โดยอาศัยสิ่งของเครื่องใช้ภายในครัวเป็นสื่อในการแสดงออก ซึ่งได้รับแรงบันดาลใจจากวิถีชีวิตชนบทและวิธีการเขียนสีฝุ่นผสมกาวน้ำในลักษณะจิตรกรรมแบบบางทับบาง เสนอตามแนวความคิดและเรื่องราวความน่าสนใจของคร่ำไทยชนบท เพื่อสะท้อนสัมพันธ์ภาพชีวิตของคนกับสิ่งของและบรรยากาศที่ให้ความรู้สึกเรียบง่ายของชีวิตชนบทที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของการกินการอยู่

TITLE	THAI KITCHEN WITH TECHNIQUE TEMPERA MIX GLUE
RESEARCHER	Mr.Wittaya Cholsuwat
YEAR	2013

“Thai kitchen with technique tempera mix glue” is creative contemporary Thai art painting. By the meaning of things in the kitchen to be shown and expressed for receiving an influence of inspiration from the way of rural life. By making use of technique tempera mixed water glue painting style and present to the concept and the interesting idea of Thai rural kitchen style. For reflecting to relationship of human from things and atmospheres to give simple feeling warm of rural important life.

กิตติกรรมประกาศ

โครงการสร้างสรรค์นี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความอนุเคราะห์จากการจัดสรรงบประมาณให้ทุนดำเนินการวิจัยและงานสร้างสรรค์ โดยฝ่ายวิจัยและนวัตกรรม สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม และฝ่ายศิลปวัฒนธรรม วิทยาลัยช่างศิลปสุพรรณบุรี อันเป็นหน่วยงานในความรับผิดชอบด้านการเรียนการสอนที่ให้โอกาสในการนำเสนอผลงานสร้างสรรค์

ข้าพเจ้าขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์สุรพงษ์ สมสุข อาจารย์ประจำคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ภาควิชาจิตรศิลป์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญที่ให้คำปรึกษาโครงการ ให้ความรู้และช่วยแนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ

ขอขอบพระคุณ บิดา มารดา ที่เมตตาอบรมเลี้ยงดู สั่งสอน ครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และนางสาวบุญมา ศรีวิเชียร พร้อมครอบครัว เจ้าของบ้านเรือนไทยในส่วนของข้อมูลด้านการศึกษาสถาปัตยกรรมท้องถิ่น รวมทั้งภรรยา เพื่อนร่วมงานทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนและให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา

นายวิทยา ชลสุวัฒน์

สารบัญ

		หน้า
บทที่ 1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
	สมมติฐานของการศึกษา	2
	ขอบเขตของการศึกษา	2
	ขั้นตอนของการศึกษา	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ	4
	แหล่งข้อมูล	4
	อุปกรณ์ที่ใช้ในการค้นคว้า	4
	การเสนอผลงาน	5
บทที่ 2	ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์	9
	แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้อ้างอิง	9
	ที่มาของแนวความคิดและแรงบันดาลใจ	9
	ทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์	10
	อิทธิพลและแรงบันดาลใจ	10
บทที่ 3	การกำหนดรูปแบบและวิธีการสร้างสรรค์	18
	วิธีการสร้างสรรค์ผลงาน	18
	ทัศนธาตุที่ใช้ในการสร้างสรรค์	19
บทที่ 4	การดำเนินงานสร้างสรรค์	24
	ผลงานชิ้นที่ 1	24
	เนื้อหา	24
	ทัศนธาตุ	24
	ผลงานชิ้นที่ 2	25
	เนื้อหา	25
	ทัศนธาตุ	25
บทที่ 5	สรุปและข้อเสนอแนะ	38
	บรรณานุกรม	39
	ภาคผนวก	40
	ประวัติผู้วิจัย	43

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 อุปกรณ์ในการเก็บข้อมูล	6
ภาพที่ 2 อุปกรณ์การเตรียมพื้น (ก)	6
ภาพที่ 3 อุปกรณ์การเตรียมพื้น (ข)	7
ภาพที่ 4 อุปกรณ์การสร้างสรรค์ (ก)	7
ภาพที่ 5 อุปกรณ์การสร้างสรรค์ (ข)	8
ภาพที่ 6 อุปกรณ์การสร้างสรรค์ (ค)	8
ภาพที่ 7 ทางเข้าชุมชนวัดไก่อี๋ย	12
ภาพที่ 8 สภาพแวดล้อมของบ้านปากคลองตาลเลียน	12
ภาพที่ 9 บริเวณด้านหน้าทางเข้าบ้านเรือนไทยของป่าห่มา	13
ภาพที่ 10 ตัวเรือนไทยด้านหน้าซ้าย	13
ภาพที่ 11 ตัวเรือนไทยด้านหน้าขวา	14
ภาพที่ 12 ภายนอกเรือนครัวแบบดั้งเดิม	14
ภาพที่ 13 ภายในเรือนครัวแบบดั้งเดิม	15
ภาพที่ 14 บริเวณปรุงอาหาร	15
ภาพที่ 15 บริเวณเก็บอาหาร	16
ภาพที่ 16 บริเวณล้างภาชนะ	16
ภาพที่ 17 บริเวณเก็บสิ่งของ เครื่องใช้ (ก)	17
ภาพที่ 18 บริเวณเก็บสิ่งของ เครื่องใช้ (ข)	17
ภาพที่ 19 การร่างภาพ	21
ภาพที่ 20 การลงน้ำหนักครั้งที่ 1	21
ภาพที่ 21 การลงน้ำหนักครั้งที่ 2	22
ภาพที่ 22 การลงน้ำหนักครั้งที่ 3	22
ภาพที่ 23 การเก็บรายละเอียด	23
ภาพที่ 24 ผลงานขั้นที่ 1 “หอม-กระเทียม”	26
ภาพที่ 25 รายละเอียดของผลงานขั้นที่ 1 ก	27
ภาพที่ 26 รายละเอียดของผลงานขั้นที่ 1 ข	27
ภาพที่ 27 รายละเอียดของผลงานขั้นที่ 1 ค	28
ภาพที่ 28 รายละเอียดของผลงานขั้นที่ 1 ง	28
ภาพที่ 29 รูปทรงของผลงานขั้นที่ 1	29
ภาพที่ 30 เส้นของผลงานขั้นที่ 1	29
ภาพที่ 31 สีของผลงานขั้นที่ 1	30
ภาพที่ 32 น้ำหนักของผลงานขั้นที่ 1	30
ภาพที่ 33 พื้นผิวของผลงานขั้นที่ 1	31
ภาพที่ 34 ที่ว่างของผลงานขั้นที่ 1	31

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 35 ผลงานชิ้นที่ 2 “ปลา”	32
ภาพที่ 36 รายละเอียดของผลงานชิ้นที่ 2 ก	33
ภาพที่ 37 รายละเอียดของผลงานชิ้นที่ 2 ข	33
ภาพที่ 38 รายละเอียดของผลงานชิ้นที่ 2 ค	34
ภาพที่ 39 รายละเอียดของผลงานชิ้นที่ 2 ง	34
ภาพที่ 40 รูปทรงของผลงานชิ้นที่ 2	35
ภาพที่ 41 เส้นของผลงานชิ้นที่ 2	35
ภาพที่ 42 สีของผลงานชิ้นที่ 2	36
ภาพที่ 43 น้ำหนักของผลงานชิ้นที่ 2	36
ภาพที่ 44 พื้นผิวของผลงานชิ้นที่ 2	37
ภาพที่ 45 ที่ว่างของผลงานชิ้นที่ 2	37

บทที่ 1

บทนำ

วิถีชีวิตในชนบทไทยมีความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย มีการพึ่งพาอาศัยกัน ลักษณะของบ้านเรือนที่อยู่อาศัย มักนิยมปลูกอยู่บริเวณใกล้ๆ กันในรูปแบบของสังคมเครือญาติ สิ่งปลูกสร้างต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเรือนนอน เรือนนั่ง ที่เก็บข้าว(ยุ้งฉาง) หรือแม้กระทั่งตัวเรือนครัวก็สร้างตามแบบลักษณะเฉพาะของพื้นที่นั้นๆ ซึ่งมีรูปแบบเฉพาะของสถาปัตยกรรมท้องถิ่นที่มีความสวยงาม เป็นเอกลักษณ์ กล่าวคือ ตัวเรือนใช้ไม้ไผ่ทำเป็นฝาขัดแตะอย่างเรียบง่าย ส่วนโครงสร้างหลักใช้ไม้เนื้อแข็ง หลังคามุงจาก ภูมิปัญญาชาวบ้านด้านสถาปัตยกรรมลักษณะนี้ในปัจจุบันพบเห็นได้น้อยมาก

ในส่วนของการทำมาหาเลี้ยงชีพ วิถีชีวิตในสังคมชนบทยังต้องอาศัยพึ่งพิงอยู่กับสภาพของดิน น้ำ อากาศตามธรรมชาติ เช่น การประกอบอาชีพเกษตรกรรม ปลูกพืชผักสวนครัว อาหารการกินก็ต้องพึ่งพิงทรัพยากรจากธรรมชาติ ธรรมชาติจึงเป็นตัวกำหนดวิถีชีวิตที่สำคัญของคนชนบท การดำเนินชีวิตของคนชนบทจึงไม่จำเป็นต้องซื้อกินเหมือนคนเมือง ดังนั้นวิถีชีวิตของคนชนบทจึงมีน้อยใช้น้อย

ลักษณะของความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย มีน้อยใช้น้อย พออยู่พอกินนี้เอง ยังสามารถสังเกตเห็นได้จากสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ที่เกิดจากพฤติกรรมการใช้งานในชีวิตประจำวัน เช่น ลักษณะของการแขวน การวาง การเก็บสิ่งของต่างๆ ภายในครัวจะเห็นถึงความเรียบง่าย สมถะสอดแทรกอยู่ในมิติอันหลากหลายแห่งองค์ประกอบเหล่านั้น ที่มีความสัมพันธ์ ความงามที่ลงตัว ก่อเกิดสุนทรียภาพอันส่งผลต่อการมองเห็นถึงความงามทางด้านทัศนศิลป์

จากสาระสำคัญในเรื่องของวิถีชีวิตและสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นดังกล่าวเบื้องต้นที่ได้กล่าวมานี้ จึงเป็นมูลเหตุให้ข้าพเจ้าเกิดแนวความคิดที่จะทำงานสร้างสรรค์รูปแบบจิตรกรรม โดยแสดงออกถึงความสัมพันธ์ของสภาพแวดล้อมต่างๆ เฉพาะสิ่งของที่อยู่ภายในครัว ผ่านวิถีเรื่องราวความเป็นอยู่ของคนชนบทที่แสดงออกถึงความเรียบง่าย พออยู่พอกินเป็นสำคัญ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในส่วนของวิถีชีวิต ครัวถือได้ว่าเป็นสิ่งปลูกสร้างทางด้านสถาปัตยกรรมที่เต็มไปด้วยเรื่องราวแห่งวิถีชนบท ที่สามารถพบเห็นได้ง่ายถ้าได้เข้าไปสัมผัสทำความเข้าใจกับผู้คน การได้พูดคุยแลกเปลี่ยนทัศนคติ ได้เห็นความงามทางด้านการใช้ชีวิต การแต่งกาย การประกอบอาชีพ นั่นคือ สามารถมองเห็นถึงสภาพความเป็นอยู่ ความพอเพียง การพึ่งพา การปรับใช้ชีวิตให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมนั้นๆ ซึ่งจะเห็นได้จากอาหารการกิน เครื่องไม้เครื่องมือ รวมทั้งสิ่งของเครื่องใช้ภายในครัว

ครัวยังเป็นส่วนหนึ่งของบ้านที่มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าส่วนอื่นๆ ของบ้าน เนื่องจากเป็นบริเวณที่ใช้สำหรับการประกอบอาหาร การเก็บ การแขวน หรือการตากอาหาร นั่นคือการถนอมรักษาสภาพอาหารให้คงอยู่ สามารถใช้สำหรับเป็นมื้ออาหารต่อไป ซึ่งถือได้ว่าเป็นหนึ่งในปัจจัยสี่ที่มีส่วนให้มนุษย์นั้นดำรงชีวิตอยู่ได้ทุกวันนี้ “สิ่งของเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ที่เป็นองค์ประกอบรวมกันอยู่ภายในครูนั่น จัดได้ว่าเป็นวัฒนธรรมที่เป็นวัตถุ (Material Culture) เป็นสิ่งที่มนุษย์คิดสร้างขึ้น กำหนดขึ้นและเป็นสิ่งที่ไม่คงที่ แต่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้เพื่อตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์” (จำนง อติวัฒนสิทธิ์ และคณะ อื่นๆ, 2540: 63)

ความหมายของคำว่า “ครัว” ในที่นี้ยังมีอีกหนึ่งนัยยะสำคัญ กล่าวคือ ในแง่ของสัมผัสคำกับคำว่า “ครอบครัว” ซึ่งประกอบไปด้วย พ่อ แม่ ลูก พี่ ป้า น้า อา ปู่ ย่า ตา ยาย หลาน หลาน ฯลฯ ลักษณะดังกล่าว

เป็นไปในรูปแบบของเครือญาติ ซึ่งไม่ต่างจากสิ่งของต่างๆ ที่อยู่ภายในครัว เช่น เตา หม้อ ไห กระทะ ถ้วย จาน ชาม ช้อน กะปิ น้ำปลา หอม กระเทียม ล้วนแล้วแต่มีบทบาท มีหน้าที่ รวมกันเป็นองค์ประกอบของ นิยามคำว่า “ครัว”

สาระทั้งหลายดังที่กล่าวมา ประกอบไปด้วยค่านิยม พฤติกรรม ความคิด ภูมิปัญญา หรือวิธีการต่างๆ ในการดำเนินชีวิตซึ่งรวมเข้าไว้ด้วยกันทั้งหมดเหล่านี้ ก็เพื่อต้องการบันทึกวัฒนธรรมด้านการกินอยู่ของคนไทย แบบดั้งเดิมไว้ไม่ให้เลือนหายไปพร้อมกับกาลเวลา โดยการถ่ายทอดส่วนหนึ่งของวิถีการดำเนินชีวิต ที่มีครัว เป็นตัวดำเนินเรื่องเป็นสำคัญ

ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

ข้าพเจ้าเกิดแรงบันดาลใจ และความสนใจที่จะได้ทำการศึกษาค้นคว้าสร้างสรรค์เรื่องวิถีชีวิตของคนชนบทที่มีกิจกรรมประจำวันเกี่ยวข้องกับพื้นที่ภายในครัวนี้ เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงสภาพวิถีชีวิตของผู้คนในสังคมชนบทท้องถิ่นภาคกลาง ในมุมมองหนึ่งที่มีความเรียบง่ายในเรื่องของความเป็นอยู่ และการดำเนินชีวิตที่พออยู่พอกิน ผ่านสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ภายในครัว โดยมุ่งเน้นสภาพสิ่งของต่างๆ ที่ผ่านกาลเวลาผสมผสานกันระหว่างอดีตกับปัจจุบัน อันบ่งบอกถึงวิถีแห่งการดำเนินชีวิตที่เป็นไปในลักษณะสันโดษ เรียบง่าย มัธยัสถ์ของสังคมชนบทที่มีความเป็นอยู่อย่างพอเพียง

สมมติฐานของการศึกษา

ในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์โดยอาศัยทัศนธาตุต่างๆ ทั้งแนวความคิด เนื้อหา รูปแบบ โครงสร้าง ลักษณะของสิ่งต่างๆ ที่ประกอบกันอยู่ภายในของครัวไทย ผสมกับการใช้เทคนิควิธีการเขียนสีฝุ่น ผสมกาวน้ำแบบร่วมสมัยนี้ สามารถแสดงให้เห็นถึงส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตชนบทที่มีความเรียบง่าย พออยู่พอกิน และบรรยากาศภายในครัวที่สื่อถึงลักษณะไทยได้

ขอบเขตของการศึกษา

เป็นงานสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมไทยร่วมสมัย โดยอาศัยสิ่งของ องค์ประกอบ สภาพแวดล้อมต่างๆ ที่มีอยู่ภายในครัว ซึ่งสิ่งที่กล่าวมานี้จะแสดงให้เห็นถึงส่วนหนึ่งของวิถีการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคมชนบทไทยที่มีความสัมพันธ์กันเชิงบริบทของคนกับสิ่งของ โดยมีลักษณะรูปแบบที่น่าสนใจ กล่าวคือ

1) ครัวไทยแบบดั้งเดิม คือ “ลักษณะของการจัดเรือนครัวแยกต่างหากจากส่วนอื่นๆ ภายในบ้าน โดยจะสร้างเป็นเรือนครัวหนึ่งหลังอยู่คู่กับตัวบ้าน มีขนาดเล็กกว่าตัวบ้านและมีลักษณะใกล้เคียงกับตัวบ้าน” (นุกูล ชมพูนิช, 2533: 23) ใช้ไม้ไผ่ทำเป็นฝาเรือนลักษณะเป็นฝาขัดแตะมุงด้วยใบจาก ภายในเรือนครัวมีการแบ่งสัดส่วนที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินกิจกรรมภายในครัว ได้แก่ บริเวณเตรียมอาหาร ปรงอาหาร บริเวณเก็บล้างภาชนะ ตากภาชนะ เก็บของแห้ง ของสด ซึ่งทุกส่วนล้วนมีลำดับความสำคัญแตกต่างกัน เชื่อมโยงสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

2) ลักษณะรูปแบบของครัวไทยแบบดั้งเดิมจะมีการใช้เตาอั้งโล่แบบของชาวจีน “ซึ่งมีการพัฒนาขึ้นโดยมีรังผึ้งสำหรับระบายอากาศ และเพื่อความสะดวกแก่การวางเชื้อเพลิงให้ใกล้ภาชนะหุงต้ม” (นุกูล ชมพูนิช, 2533: 70)

รูปแบบสำคัญทั้งสองประการนี้ สามารถแสดงให้เห็นถึงวิถีการดำเนินชีวิตที่มีความสัมพันธ์กันระหว่างคนกับสิ่งของ โดยเนื้อหาหรือรูปแบบที่นำมาใช้มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับการปรุงอาหารเป็นหลัก ข้าพเจ้าจึงเลือกใช้บรรยากาศ สภาพแวดล้อมส่วนหนึ่งของภายในเรือนครัวเป็นตัวดำเนินเรื่อง เพื่อสื่อถึงวิถีชีวิตของสังคม

ในชนบทไทยที่อบอุ่นและเรียบง่าย ออกมาเป็นผลงานสร้างสรรค์ทางทัศนศิลป์รูปแบบจิตรกรรมไทยร่วมสมัย

ขั้นตอนของการศึกษา

กระบวนการทำงานสร้างสรรค์ในครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. การรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับงานสร้างสรรค์ กล่าวคือ ศึกษาวิถีชีวิตทั่วไปในชนบทภาคกลาง แถบลุ่มน้ำท่าจีน โดยมุ่งเน้นที่ชุมชนวัดไก่อเตี้ย อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งเป็นที่ตั้งของกลุ่มบ้านทรงไทยกลุ่มหนึ่งที่มีสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นมีเรือนครัวไทยผาขัดตะแบบดั้งเดิมตั้งอยู่ สภาพความสมบูรณ์ของตัวเรือนส่วนรวม โดยเฉพาะเรือนครัวมีความน่าสนใจที่สามารถนำมาศึกษาและเป็นต้นความคิดในแง่ของกระบวนการสร้างสรรค์ได้ โดยใช้วิธีการบันทึกด้วยภาพถ่าย การสัมภาษณ์

2. การศึกษาสภาพภายในของครัว เป็นการศึกษาในลักษณะแบบรูปธรรม คือ การสังเกตสิ่งของเครื่องใช้ องค์กรประกอบต่างๆ สภาพแวดล้อมรวมทั้งบรรยากาศโดยรวมทั้งภายในภายนอกภายใน ที่มีสภาพความแปรเปลี่ยนไปตามกาลเวลา ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคลนั้นๆ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการวิเคราะห์แยกแยะวัตถุประสงคสำคัญของการสร้างสรรค์ผลงาน ซึ่งในโครงการนี้จะเน้นที่เรื่องของการแขวนเป็นหลัก โดยใช้วิธีการถ่ายภาพ ประกอบการร่างภาพ

3. การเตรียมพื้น โดยการใช้ไม้ฉลอสรางตัวเฟรมขนาด 50 x 60 เซนติเมตร ซึ่งด้วยผ้าดิบขนาดกว้างคูณยาวกว่าตัวเฟรมไม่เกินหนึ่งคืบด้วยตัวยิงลูกแม็คเฉพาะ ให้ตึงทั้งสี่ด้าน จากนั้นนำสีพลาสติกคุณภาพดีสีขาวมาทาทับบนผ้าใบสองครั้ง ซึ่งในแต่ละครั้งของการทาสีต้องรอให้สีครั้งแรกแห้งก่อนจึงทาทับบอีกเป็นครั้งที่สองเมื่อเสร็จจากการเตรียมพื้นเบื้องต้นนี้แล้ว ให้นำกระดาษสาญี่ปุ่นขนาดกว้างคูณยาวกว่าตัวเฟรมไม่เกินหนึ่งนิ้ววางทับลงบนผ้าใบและทาดูด้วยสีพลาสติกสีขาวอีกครั้งจนเนื้อกระดาษสาแนบเรียบติดกับผ้าใบแล้วรอให้แห้ง ในขั้นตอนนี้ต้องระวังไม่ให้กระดาษสาฉีกขาดออกจากกัน เนื่องจากถ้ามีร่องรอยของการฉีกขาดเวลาปฏิบัติงานในขั้นตอนของการลงสีจะเห็นร่องรายนั่นเป็นแนวเส้นได้ ควรทำด้วยความระมัดระวัง จึงเป็นการเสร็จขั้นตอนของการเตรียมพื้น

4. การสร้างสรรค์ผลงาน ในขั้นตอนนี้ได้คำนึงถึงความงามทางด้านทัศนศิลป์ประกอบกับสุนทรียภาพเป็นหลัก เช่น การเลือกองค์ประกอบ การใช้มุมมอง สิ่งของที่นำมาเป็นองค์ประกอบหลักภายในผลงานต้องสื่อถึงความหมาย แนวความคิดเป็นหลัก โดยวิธีการเขียนด้วยสีฝุ่นบนกระดาษสา ซึ่งทั้งเรื่องราว เทคนิค ทั้งสองสิ่งนี้สามารถสื่อถึงลักษณะไทย มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในเชิงศิลปะ อีกทั้งมีความเป็นเอกภาพ

การร่างภาพจะร่างภาพคร่าวๆ โดยคำนึงถึงองค์ประกอบโดยรวมทั้งหมด แล้วจึงลงสี ประเภทสีเดียวคือใช้สีน้ำตาลเข้มเกือบดำ ปฏิบัติงานเขียนสีซ้อนทับน้ำหนักจนครบทั้งสามน้ำหนักแล้วจึงลงสีอื่นแทรกลงไปในส่วนที่เป็นประธานของภาพหรือเฉพาะส่วนที่ต้องการภายหลัง ในส่วนที่เป็นพื้นหลัง(อากาศ) จะใช้สีทองซึ่งเป็นสีอะคริลิกแทนสีของแสงสว่างจากภายนอก ด้วยคุณสมบัติการสะท้อนของสีพิเศษชนิดนี้ สามารถส่งผลกระทบโดยตรงต่อการมองเห็นและทางด้านทัศนศิลป์ได้ดีกว่าสีชนิดอื่น คือมีลักษณะเป็นมันวาว เวลาที่ต้องกับแสงธรรมชาติหรือแสงไฟ จะช่วยเสริมให้ตัวผลงานดูเสมือนมีแสงจากภายนอกผ่านช่องของฝาไม้ไผ่ขัดตะแบบเข้ามาภายใน

5. การเขียนเอกสารประกอบการทำงานสร้างสรรค์ ในส่วนนี้จะใช้วิธีการจดหรือบันทึกควบคู่ไปกับการปฏิบัติงานเป็นครั้งคราว ทั้งนี้เพื่อไม่ให้เกิดการลืมขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งไป หรือสิ่งสำคัญที่อาจมองข้ามไปซึ่งอาจเป็นจุดเล็กๆ แต่มีผลต่อการทำงานสร้างสรรค์ โดยการรวบรวมภาพถ่าย ขั้นตอน และการจดบันทึกนำมาประกอบขยายผลตามกระบวนการขั้นตอน วิธีการสร้างสรรค์ จากนั้นจึงนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้มาเรียบ

เรียงความสำคัญ การจัดลำดับเอกสารอ้างอิงและบรรณานุกรมเพื่อบอกที่มาในการได้ข้อมูลนั้น แล้วจึงจัดพิมพ์ทำเป็นรูปเล่มที่สมบูรณ์ต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

ปฐมภูมิ ได้แก่ กลุ่มบุคคลที่มีความสัมพันธ์กันอย่างแนบแน่น มีความใกล้ชิดสนิทสนมกันเป็นส่วนตัว มีความสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่อง มีการติดต่อกันอยู่เสมอและเป็นระยะเวลายาวนาน

แหล่งข้อมูล

บ้านนางสาวบุญมา ศรีวิเชียร (ป้าหม่า) เลขที่ 102 หมู่ 2 ชุมชนวัดไก่อเตี้ย บ้านปากคลองตาลเสี้ยน ริมแม่น้ำท่าจีน ตำบลวังยาง อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี

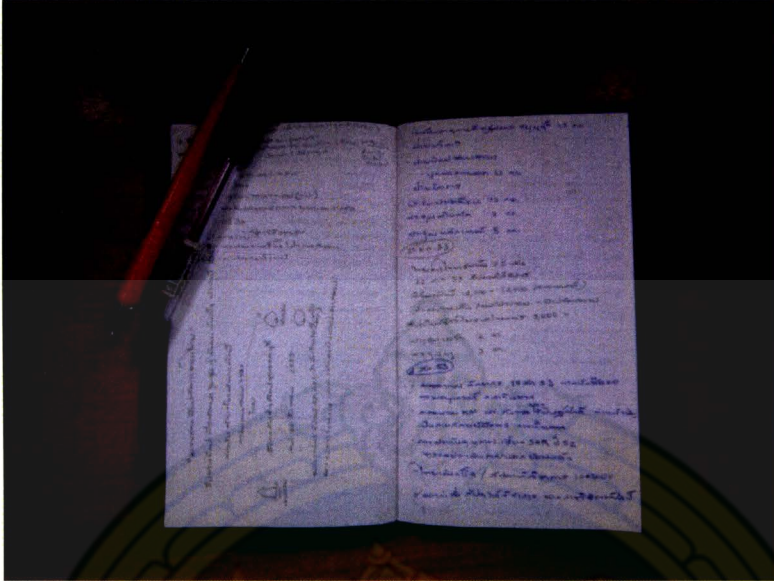
อุปกรณ์ที่ใช้ในการค้นคว้า

1. อุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่
 - กล้องบันทึกภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว
 - สมุดบันทึก
 - ปากกา
 - ดินสอ
2. อุปกรณ์ที่ใช้ในการเตรียมพื้น ได้แก่
 - เพรมไม้ฉาขนาด 50 x 60 เซนติเมตร
 - ผ้าใบดิบ
 - ตัวยิง
 - ลูกแม็ก
 - กระดาษสาญี่ปุ่น
 - สีพลาสติกสีขาวคุณภาพดี
 - แปรงขนาด 2-3 นิ้ว
 - ภาชนะสำหรับผสมสี
3. อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ ได้แก่
 - ดินสอ
 - ยางลบ
 - สีฝุ่นคละสี
 - สีทองอะคริลิก
 - พู่กันขนาดเบอร์ 4-7
 - จานสำหรับผสมสี
 - กาวน้ำ
 - ภาชนะสำหรับบรรจุน้ำล้างพู่กัน

การเสนอผลงาน

เป็นผลงานด้านทัศนศิลป์สองมิติรูปแบบจิตรกรรมไทยร่วมสมัย ขนาด 50 x 60 เซนติเมตร แนวนอน จำนวน 2 ชิ้น ที่แสดงบรรยากาศของสภาพแวดล้อมส่วนหนึ่ง ซึ่งประกอบไปด้วยสิ่งของประเภทของแห้งหรือของสด รวมทั้งเครื่องใช้ภายในครัว โดยใช้เทคนิควิธีการเขียนสีฝุ่นผสมกาวน้ำแบบบางทับบาง

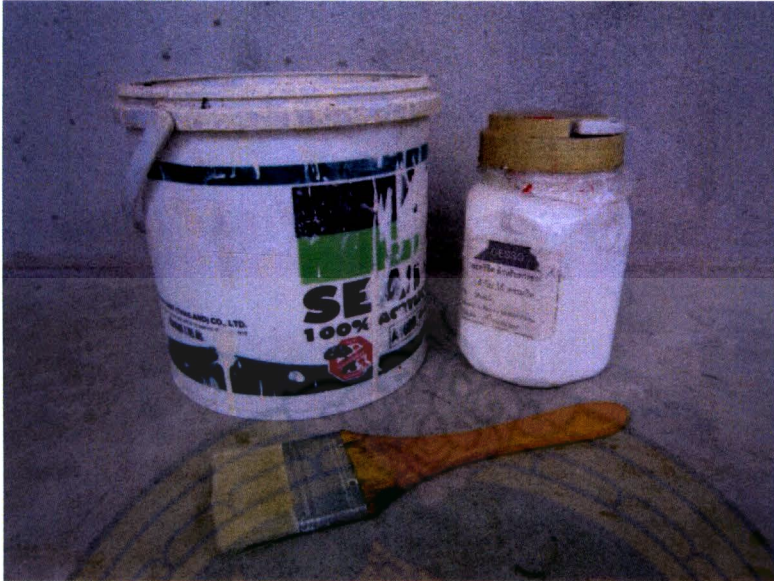

ภาพที่ 1 อุปกรณ์ในการเก็บข้อมูล

ภาพที่ 2 อุปกรณ์ในการเตรียมพื้นที่ (ก)

ภาพที่ 3 อุปกรณ์ในการเตรียมพื้น (ข)

ภาพที่ 4 อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ (ก)

ภาพที่ 5 อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ (ข)

ภาพที่ 6 อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ (ค)

บทที่ 2

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์

แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้อ้างอิง

วิถีชีวิตในชนบทไทยภาคกลางมีประวัติศาสตร์อันยาวนาน เป็นที่ราบที่มีขนาดใหญ่และเป็นบริเวณที่แม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่าน ซึ่งพื้นที่นี้มีดินตะกอนทับถมจากการพัดพาของแม่น้ำ ทำให้ที่แห่งนี้เหมาะแก่การทำการเกษตรกรรม ก่อเกิดชุมชนเมืองโดยมีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่านในบริเวณนี้ วิถีชุมชนดังกล่าวมีสภาพภูมิประเทศและภูมิสถาปัตยกรรมที่ตรงตามแบบลักษณะของวิถีชีวิตที่เรียบง่าย สุขสงบ ประกอบด้วยวัดเป็นศูนย์กลางของชุมชน มีโรงเรียน หมู่บ้าน ซึ่งแต่ละหมู่บ้านก็ประกอบด้วยครอบครัวหลายๆ ครอบครัว พักอาศัยอยู่ใกล้กัน อันเป็นที่มาของแหล่งข้อมูลในการทำงานสร้างสรรค์

ด้วยวิถีชีวิตชุมชนของชาวบ้านที่อาศัยอยู่ริมแม่น้ำท่าจีน ซึ่งเป็นที่ราบลุ่ม มีอาชีพเพาะปลูกเป็นปัจจัยหลัก มีการดำรงชีวิตดำเนินไปในแบบแผนที่เหมาะสมสัมพันธ์ใกล้ชิดกับธรรมชาติ พึ่งพาอาศัยกันสอดคล้องกับวิถีชีวิตที่ประกอบด้วยปัจจัยสี่ จึงก่อเกิดเป็นสายสัมพันธ์แน่นแฟ้นในหมู่ญาติพี่น้องและเพื่อนบ้าน โดยมีพระและวัดเป็นศูนย์รวมทางจิตใจเพื่อสั่งสอน กล่อมเกล้าให้ชาวบ้านได้รับความรู้ทั้งทางโลกและทางธรรม มีความสุขทั้งกาย วาจา ใจ สภาพสังคมชนบทนั้นมีการดำรงชีวิตในแบบเรียบง่าย สมถะ สงบสุข และอบอุ่น โดยลักษณะของครอบครัวส่วนมากยังเป็นครอบครัวใหญ่ มีพ่อ แม่ ลูก หลาน ปู่ ย่า ตา ยาย อยู่อาศัยพร้อมเพรียงกัน มีเรือนขนาดใหญ่ที่ประกอบไปด้วย เรือนหลังใหญ่ เรือนหลังเล็ก และเรือนครัว มีเครื่องใช้ไม้สอยที่เกี่ยวข้องกับการทำเกษตรกรรม สิ่งของที่ใช้สำหรับการประกอบอาหารที่มีความหลากหลาย ซึ่งถ้าเปรียบเทียบกับชุมชนอื่นอาจยังมีลักษณะของครอบครัวแบบนี้อยู่ แต่ลดน้อยลงเนื่องจากกระแสความเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมจากสังคมเมืองที่ส่งผลต่อค่านิยม และวิถีชีวิตอันดงามในแบบเดิมของสังคมชนบทจึงเปลี่ยนสภาพมาเป็นครอบครัวขนาดเล็ก ซึ่งประกอบด้วย พ่อ แม่ และลูก อาศัยอยู่ในเรือนขนาดเล็ก

จากการศึกษาสภาพแวดล้อม วิถีชีวิตชุมชน ครอบครัว ความเป็นอยู่ สภาพบรรยากาศ ความรู้สึกโดยรวมที่ได้สัมผัส ส่งผลต่อแนวความคิดของข้าพเจ้าในการสะท้อนมุมมอง ความรู้สึก ผ่านการสร้างสรรค์ผลงาน โดยเชื่อมโยงสัมพันธ์ภาพระหว่างคนกับสิ่งของ เพื่อให้เห็นถึงวิถีการดำเนินชีวิตประจำวันในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ผ่านเครื่องมือเครื่องใช้ สิ่งของต่างๆ ภายในครัว อันมีความหลากหลายในแง่มุมต่างๆ ที่น่าสนใจในการนำมาเป็นสื่อ หรือเครื่องมือเพื่อถ่ายทอดแนวคิดนี้ให้ปรากฏออกมาเป็นการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์รูปแบบจิตรกรรมไทยร่วมสมัย

ที่มาของแนวความคิดและแรงบันดาลใจ

“ครัวหมายถึงสถานที่ที่ใช้ในการปรุงอาหาร ประกอบอาหาร” (นุกูล ชมพูนิช, 2533: 4) เป็นส่วนหนึ่งของบ้านที่มีความจำเป็นต่อทุกคน ในทุกยุคทุกสมัย ครอบครัวใดมีฐานะดีก็มักจะปลูกครัวแยกจากเรือนที่อยู่ บางบ้านก็มีครัวอยู่บริเวณเดียวกับเรือนพักอาศัย โดยจะมีخانครัวเป็นส่วนกัน บางครอบครัวฐานะปานกลางก็จะอาศัยเฉลี่ยของบ้านเป็นที่ทำครัว

“ครัวยังเป็นตัวชี้บอกถึงภาวะเศรษฐกิจของผู้ใช้ได้อย่างดี ทั้งสามารถบอกขนาดของครอบครัวว่าเป็นลักษณะของครอบครัวขยายหรือครอบครัวเดี่ยวหรือครอบครัวขยายที่แยกที่ทำครัวไปต่างหาก และจะทำให้เรามองโยงไปถึงความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวอีกด้วย หลักใหญ่ๆ ในการดำเนินชีวิตภายในครัว คือความสัมพันธ์ระหว่างจุดทำงานต่างๆ ได้แก่ บริเวณเตรียมอาหาร ปรุงอาหาร เก็บอาหาร และบริเวณล้างภาชนะ

ตากาขณะ ซึ่งทุกส่วนล้วนมีลำดับความสำคัญแตกต่างกันเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน”

(แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย, 2534: 36)

ครุวั้นยังเป็นส่วนที่เปรียบเสมือนกับห้อง ซึ่งใช้เก็บของใช้ที่ยังคงเป็นประโยชน์สำหรับชีวิตประจำวัน เช่น ฤพลาสดกริซเคิล เศษกระดาษ วัสดุต่างๆ ที่สามารถนำมาเป็นเชื้อเพลิงหรือขวด รวมทั้งสิ่งของเล็กๆ น้อยๆ ซึ่งเป็นไปตามลักษณะการดำเนินชีวิตที่เรียบง่าย สมถะ พออยู่พอกินของผู้ที่อยู่อาศัย สำหรับรูปแบบ ครุวที่ข้าพเจ้าได้เป็นสื่อบันทาลใจนั้น เป็นลักษณะ “ครุวถ่าน ซึ่งเรียกตามวัสดุที่ใช้เป็นเชื้อเพลิง และลักษณะ ของเตาเดี่ยวหรือเตาอังโล่ที่สามารถยกเคลื่อนไปมาได้” (เจริญ วิริยะเสนา, 2519: 11) เครื่องใช้ภาชนะในครุว บางชนิดมีการพัฒนาเพื่อสะดวกด้านประโยชน์ของการใช้สอย บางชนิดผ่านการใช้งานมามากบ้างน้อยบ้างตาม ร่องรอยของกาลเวลา จากการตั้ง การวาง การแขวนภาชนะที่สามารถบ่งบอกถึงพฤติกรรมของผู้ที่ใช้ที่มีความ สัมพันธ์กับสิ่งของเหล่านี้ ทำให้หวนคิดถึงชีวิตของบุคคลที่ใช้สิ่งของต่างๆ กระบวนการทั้งหลายเหล่านี้ ล้วนเป็นสาระที่มาของแนวความคิดให้ข้าพเจ้านำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานทัศนศิลป์ เพื่อถ่ายทอดวิธีการ ดำเนินชีวิตที่มีความสัมพันธ์กันระหว่างคนกับสิ่งของ โดยใช้บรรยากาศ สภาพแวดล้อมภายในครุวเป็นตัว ดำเนินเรื่อง

ทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์

สังคม ครอบครัว วิถีชีวิตในชนบท ค่านิยม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณี และทัศนคติของชาว ชนบทที่มีการดำรงชีวิตแบบเรียบง่าย มีความสัมพันธ์ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และจริงใจต่อกันนั้น เป็นความสัมพันธ์ใน แบบปฐมภูมิ คือ ลักษณะอันถือได้ว่าเป็นพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันของวิถีชีวิตชาวชนบท

ลักษณะของครอบครัวในสังคมชนบทที่ข้าพเจ้านำมาเป็นข้อมูลนี้ เป็นรูปแบบครอบครัวขยาย สมาชิก ประกอบด้วยครอบครัวหลายๆ ครอบครัว มีคนหลายรุ่นหลายอายุซึ่งเป็นญาติพี่น้องกัน อาศัยอยู่ร่วมกัน คือมี ปู่ย่า หรือ ตายาย พ่อแม่ ลูกหลาน อยู่ในครุวเรือนเดียวกัน ทุกคนต่างมีบทบาทหน้าที่แตกต่างกันไปแต่มี ความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างใกล้ชิด

ครุวประกอบด้วยสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ มากมายที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการเตรียม การปรุง การเก็บ การล้าง ทั้งตู้กับข้าว เตา กระทะ หม้อ ไห เขียง สิ่งของต่างๆ ล้วนมีคุณสมบัติรูปทรงและขนาดที่แตกต่างกัน แต่มี ความสัมพันธ์เชื่อมโยงซึ่งกัน อันสามารถบอกได้เป็นนัยของความสำคัญเฉกเช่นเดียวกับวิถีชีวิตครอบครัว

ดังนั้นผลงานสร้างสรรค์นี้ นอกจากจะแสดงออกให้เห็นถึงวัตถุสิ่งของต่างๆ ภายในครุวแล้ว ยังเป็นสื่อ สะท้อนให้เห็นถึงสภาพชีวิตของครอบครัวไทยแบบดั้งเดิม ที่มีการแปรเปลี่ยนตามสภาพการดำเนินชีวิตของ สังคมปัจจุบันตามกาลเวลา

อิทธิพลและแรงบันดาลใจ

ครอบครัว ถือเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้าง หล่อหลอม รวมทั้งพัฒนาบุคลิกภาพทางสังคมให้กับ สมาชิกในครอบครัว บุคลิกภาพเป็นผลรวมของความสัมพันธ์ระหว่างร่างกาย สภาพแวดล้อมและการ แสดงออกทางจิตใจ และประสบการณ์ที่เกี่ยวกับพฤติกรรมนั้น เช่น ความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย มีความใกล้ชิดกับ สภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ มีความผูกพันพึ่งพาอาศัยกัน มีความสันโดษ คือ ความพอใจในสิ่งที่ตนอยู่ใน ขณะนั้น บุคลิกลักษณะนี้สามารถแสดงให้เห็นได้จากเครื่องมือเครื่องใช้ที่บุคคลเหล่านี้ได้ใช้ หรือเกี่ยวข้องอยู่ โดยเฉพาะสิ่งของเครื่องใช้ที่อยู่ภายในที่อยู่อาศัย เช่น การตั้ง การวาง การเก็บหรือการแขวนที่ข้าพเจ้าได้นำมา เป็นแนวทางในการสร้างสรรค์

วัฒนธรรมประเพณี สังคมชนบทมีความเชื่อที่มีผลมาจากทางสภาพแวดล้อม ทั้งทางธรรมชาติ และทางวัฒนธรรม เพราะผู้คนเหล่านั้นได้อาศัยพึ่งพาธรรมชาติเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิตประจำวันไม่ว่าจะเป็นเรื่องราวของข้าวปลาอาหารที่อยู่อาศัย หรือแนวทางในการประพฤติปฏิบัติที่สืบทอดกันมาช้านาน จนเป็นระเบียบแบบแผนและเป็นที่ยอมรับของคนส่วนใหญ่ในสังคม กิจกรรมต่างๆ ที่เป็นบ่อเกิดของพิธีกรรมและประเพณีอันเกิดจากสภาพของสังคม ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม เอกลักษณ์ ความเชื่อ ค่านิยม และทัศนคติของคนในสังคมชนบทจะเห็นได้จากการใช้เรือนครัวเป็นที่เฉพาะสำหรับการประกอบอาหาร เป็นวัฒนธรรมที่คงอยู่ ไม่แปรเปลี่ยน ดังนั้นวัฒนธรรมของสังคมชนบทไทยนอกจากจะเห็นได้จากสภาพแวดล้อมโดยทั่วไปแล้วนั้น ยังจะเห็นได้จากประเพณีที่อยู่อาศัย

จากข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ที่กล่าวมาข้างต้น เป็นมูลเหตุสำคัญให้ข้าพเจ้าแสดงออกซึ่งความสัมพันธ์ของวัตถุสิ่งของภายในครัวที่มีเครื่องมือเครื่องใช้ รวมทั้งองค์ประกอบต่างๆ ตามลักษณะของการใช้สอยเป็นไปตามวิถีการดำเนินชีวิตและสภาพแวดล้อมนั้นๆ โดยได้รับสื่อบันดาลใจจากสิ่งของเครื่องใช้ภายในครัว ที่มีความหลากหลายทั้งด้านรูปทรง สี พื้นผิว ฯลฯ แต่สามารถอยู่ร่วมกันได้ด้วยสภาพแวดล้อมและวัตถุประสงค์เดียวกันของผู้อยู่อาศัย กล่าวคือ การดำรงอยู่ของชีวิตด้วยอาหาร ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญอันมีความผูกพันเชื่อมโยงกับวิถีธรรมชาติ วัฒนธรรม สภาพของสังคมและท้องถิ่น โดยแสดงถึงเรื่องราวการกินอยู่ของวิถีชีวิตในชนบทที่แสดงถึงความเรียบง่าย มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันระหว่างคนกับวัตถุที่บอกความเป็นไปในการดำเนินวิถีชีวิตในด้านบุคลิกลักษณะนิสัย รวมทั้งการพึ่งพาอาศัยที่มีความสอดคล้องกับสภาพของสังคมท้องถิ่นแบบประเพณี

ภาพที่ 7 ทางเข้าชุมชนวัดไก่อเตี้ย

ภาพที่ 8 สภาพแวดล้อมของบ้านปากคลองตาลเสี้ยน

ภาพที่ 9 บริเวณด้านหน้าทางเข้าบ้านเรือนไทยของป่าห่ม

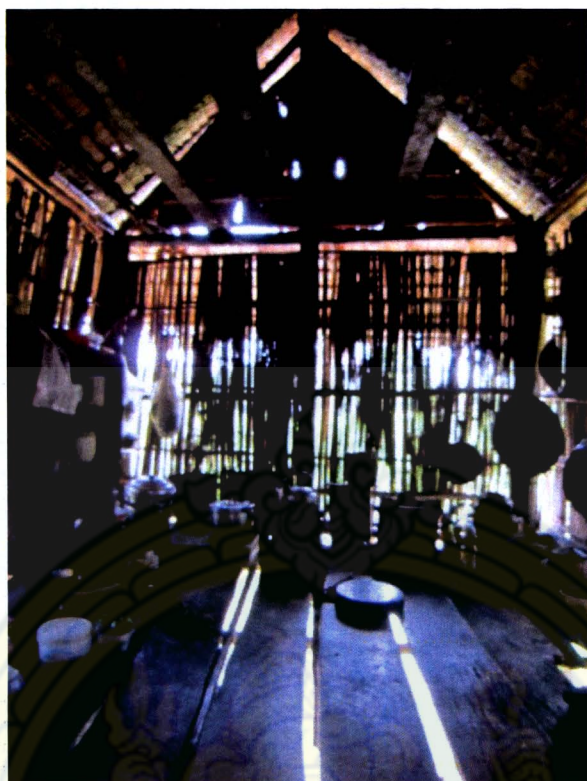
ภาพที่ 10 ตัวเรือนไทยด้านหน้าซ้าย

ภาพที่ 11 ตัวเรือนไทยด้านหน้าขวา

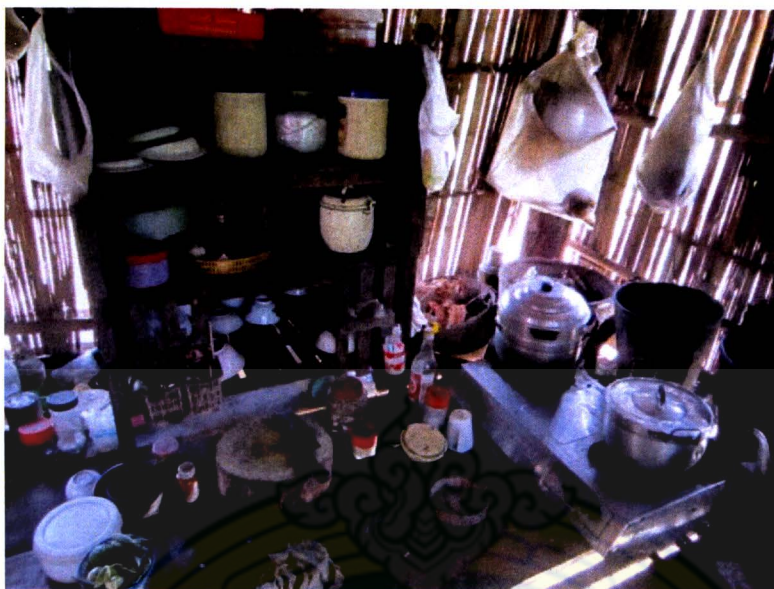
ภาพที่ 12 ภายนอกเรือนครัวแบบดั้งเดิม

ภาพที่ 13 ภายในเรือนครัวแบบดั้งเดิม

ภาพที่ 14 บริเวณปรุงอาหาร

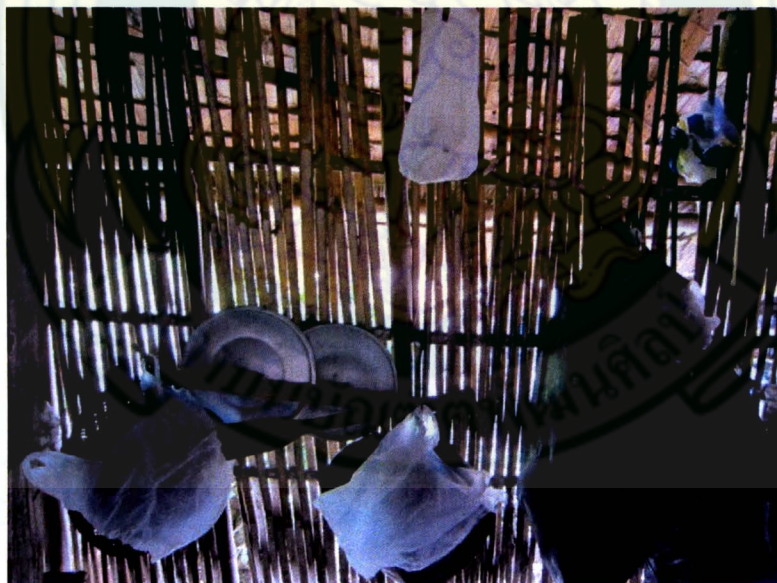
ภาพที่ 15 บริเวณเก็บอาหาร

ภาพที่ 16 บริเวณล้างภาชนะ

ภาพที่ 17 บริเวณเก็บสิ่งของเครื่องใช้ (ก)

ภาพที่ 18 บริเวณเก็บสิ่งของเครื่องใช้ (ข)

บทที่ 3

การกำหนดรูปแบบและวิธีการสร้างสรรค์

ในการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลที่ข้าพเจ้าได้นำมาทำงานสร้างสรรค์นี้ ได้นำเรื่องราวเนื้อหาทางสังคมของวิถีชีวิตครอบครัวชนบทเป็นพื้นฐาน โดยเน้นสิ่งของเครื่องใช้ภายในครัว เช่น ในส่วนของการตั้ง การแขวน โดยเฉพาะในส่วนของกาแขวน ซึ่งเป็นมุมหนึ่งจากหลากหลายด้านที่ข้าพเจ้าเลือกมาถ่ายทอดเรื่องราววิถีการดำเนินชีวิตที่แสดงออกถึงความเรียบง่าย สามารถสะท้อนให้เห็นถึงสัมพันธภาพของชีวิตระหว่างคนกับสิ่งของ ด้วยเทคนิควิธีการสร้างสรรค์ในลักษณะรูปแบบกึ่งเหมือนจริงตามลักษณะจิตรกรรมไทยร่วมสมัย

วิธีการสร้างสรรค์ผลงาน

1) การหาข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ ข้อมูลจากวิถีการดำเนินชีวิต และข้อมูลจากสิ่งของเครื่องใช้ภายในครัว

1.1) ข้อมูลจากวิถีการดำเนินชีวิต เป็นการค้นคว้าข้อมูลสภาพสังคมโดยรอบของชุมชนวัดไก่อ๊ต วิถีชีวิตครอบครัวในชนบททั้งการกินการอยู่ การประกอบอาชีพ รวมทั้งจากประสบการณ์ในการศึกษาจากพื้นที่ สภาพแวดล้อมและเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดสุพรรณบุรี นำมาเชื่อมโยงกับวิถีชีวิตวัฒนธรรมประเพณีของสังคมชนบทท้องถิ่นตำบลวังยาง อำเภอศรีประจันต์ รวมทั้งบ้านของนางสาวบุญมา ศรีวิเชียร (ป้าหม่า) ผู้ให้ความอนุเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูล ประวัติ เพื่อเป็นขอบเขตแนวทางและปัจจัยพื้นฐานทางด้านแนวความคิดในการสร้างสรรค์

1.2) ข้อมูลจากสิ่งของเครื่องใช้ภายในครัว เป็นสื่อสำคัญหลักที่นำมาแสดงออกถึงวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิตของผู้อยู่อาศัย โดยการศึกษาจากสภาพสิ่งของเครื่องใช้ อาหารการกิน ที่มีเรื่องของกาลเวลานำมาเชื่อมโยงสัมพันธ์กันให้เห็นถึงสภาพความเป็นไประหว่างอดีตกับปัจจุบัน เช่น ฝาไม้ขัดแตะที่มีสภาพเก่ากับของแห้ง หรือของสดที่อยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกัน

2) การร่างแบบ โครงสร้างและองค์ประกอบเป็นไปตามสภาพความเป็นจริง โดยเลือกเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแขวนสิ่งของ เช่น เครื่องมือเครื่องใช้ อาหารสด อาหารแห้งหรือวัตถุดิบในการปรุงอาหาร ทั้งนี้ขอบเขตขององค์ประกอบที่นำมาเสนอนั้นจะขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมและจุดประสงค์ในการนำเสนอ ซึ่งอาจมีการลด การเพิ่ม หรือตัดทอนในบางส่วนเพื่อให้ตัวผลงานแสดงมุมมองทางด้านแนวความคิด อีกทั้งเพื่อเป็นการสร้างสรรค์ผลงานที่สมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์และการแสดงออกเฉพาะตน

3) การทำงานจริง นำเฟรมผ้าใบที่เตรียมไว้ มาร่างภาพขยายเป็นผลงานจริงด้วยดินสอ โดยเพิ่มเติมในส่วนของการรายละเอียดและร่างทับด้วยปากกาค้นน้ำ จากนั้นจึงลงสีพื้นน้ำตาลเข้มโดยรวมด้วยสีฝุ่นผสมกาวน้ำที่ได้เตรียมไว้แบบช้อนน้ำหนักร่างทับบางทีละชั้น สีฝุ่นที่นำมาใช้นั้นต้องนำมาโขกให้ละเอียดด้วยครกหรือโกร่งบดยา แล้วนำกาวน้ำสำเร็จรูปที่เตรียมไว้ผสมลงไปแล้วคนให้ทั่วจนเนื้อสีกับกาวน้ำเป็นก้อนเดียวกัน ถ้าสีฝุ่นจับเป็นก้อนเกินไปให้เติมน้ำอุ่นผสมทีละน้อย บดไปเรื่อยๆ จนสังเกตเห็นว่าเนื้อสีกับน้ำกาวเป็นหนึ่งเดียวกัน และมีความหนืดของเนื้อสีที่เหมาะสมแล้ว คือไม่ข้นและไม่เหลวจนเกินไป ให้นำส่วนผสมที่ได้เทลงบนภาชนะที่ทนความร้อนไปวางไว้เหนือตระแกรงในหม้อต้มน้ำเดือด ทิ้งไว้ประมาณ 1-2 นาที จึงนำสีฝุ่นที่เตรียมมาได้นี้ นำมาใช้สำหรับการปฏิบัติงานลงสี ขั้นตอนนี้จะมีการกำหนดน้ำหนักก้อนแกในส่วนของพื้นแสงและเงาโดยเว้นเฉพาะส่วนที่เป็นช่องแสง และจุดสว่างที่แสงตกกระทบวัตถุ ซึ่งกระบวนการสร้างสรรค์นี้จะเป็นเรื่องของบรรยากาศของแสงโดยรวมก่อนจึงค่อยคัตน้ำหนัก เน้นวัตถุแต่ละประเภทให้ค่อยๆ เด่นชัดขึ้น ซึ่งรูปทรงต่างๆ

ในภาพเป็นส่วนช่วยเสริมจังหวะของแสงและเงา ทั้งนี้เป็นตามวัตถุประสงค์คือแสดงออกถึงความเรียบง่าย มีความประมาณ พออยู่และพอกิน

ทัศนธาตุที่ใช้ในการสร้างสรรค์

ในการสร้างสรรค์เกี่ยวกับครีวไทยชนบทภาคกลางนี้ ได้กำหนดรูปแบบองค์ประกอบด้วยทัศนธาตุต่างๆ ดังนี้

1) รูปทรง เป็นรูปทรงที่มีลักษณะและขนาดที่แตกต่างกัน แต่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันตามสภาพความเป็นจริง นอกจากนี้รูปทรงดังกล่าวยังมีทิศทางของแต่ละรูปทรงที่ประสานกลมกลืนกัน โดยการสร้างมิติของระนาบหน้า ระนาบกลางและระนาบหลัง ซึ่งประกอบด้วยรูปทรงอิสระในระนาบหน้า ได้แก่ รูปทรงธรรมชาติ เช่น หอม กระเทียม ปลา และรูปทรงเรขาคณิตในระนาบกลาง-หลัง ที่มีการเหลื่อมซ้อนกันของวัตถุที่อยู่ภายใน ได้แก่ รูปทรงของผ้าไม้ไผ่ ภายนอกได้แก่ อาคารของพื้นภาพบริเวณด้านหลัง

2) เส้น ลักษณะของเส้นที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานมีความสำคัญมาก คือ เป็นตัวกำหนดโครงสร้าง องค์ประกอบ โดยที่เส้นจะมีทิศทางแบบซ้อนขนานกันไปโนทิศทางเดียวกัน เส้นที่ใช้ในรูปทรงของแต่ละรูปทรงจะเป็นอิสระต่อกัน แต่จะแสดงทิศทางที่ขัดกันเมื่ออยู่ร่วมกัน ส่วนใหญ่จะใช้เส้นในแนวตั้งเป็นหลัก ส่วนเส้นอิสระก็จะประสานกันไปตามทิศทางของรูปทรงประธานของภาพ ทั้งนี้เส้นที่เกิดขึ้นภายในภาพจะประสานเชื่อมโยงกันไปตามลักษณะของวัตถุแต่ละประเภท เช่น รูปทรงของหอม กระเทียม เส้นจะประสานในทิศทางของวงกลมซ้อนสลักกันไปมา รูปทรงของปลา วงเส้นจะวนรอบเป็นรูปทรงรี โดยที่ทั้งสามรูปทรงที่นำมาเป็นประธานของแต่ละภาพนี้จะถูกขัดด้วยเส้นตรงของรูปทรงไม้ไผ่ในแนวตั้ง และรูปทรงของเครื่องมือสำหรับปักปลา เพื่อให้งานมีทัศนธาตุในเรื่องของเส้นที่แตกต่างกัน

3) สีและน้ำหนัก การใช้สีในองค์ประกอบเป็นไปตามลักษณะของสภาพแวดล้อม รวมทั้งบรรยากาศภายใน ซึ่งขึ้นอยู่กับสิ่งของต่างๆ ที่นำมาใช้เป็นสื่อในการแสดงออก สีน้ำตาลเข้มที่ข้าพเจ้านำมาใช้เป็นสีหลัก และสีส่วนรวมที่บอกถึงสภาพความเป็นชนบทได้ จะเห็นได้จากวัตถุประเภทไม้ที่นำมาสร้างเป็นตัวเรือน หรือหลังคา ล้วนนำมาจากธรรมชาติแทบทั้งสิ้น ดังนั้นผลงานจึงมีสีน้ำตาลเป็นพื้นรองรับหลักของสีอื่นๆ ช่วยทำให้เกิดบรรยากาศกลมกลืนไปทั้งภาพ ส่วนสีที่ใช้ในการเขียนประธานของภาพนี้จะมีการผสมสีน้ำตาลเข้มลงไปเพื่อลดค่าของสีลงก่อน ภาพที่ออกมาจึงมีความกลมกลืนของสีอย่างพอเหมาะ ไม่สว่างจนเกินไป

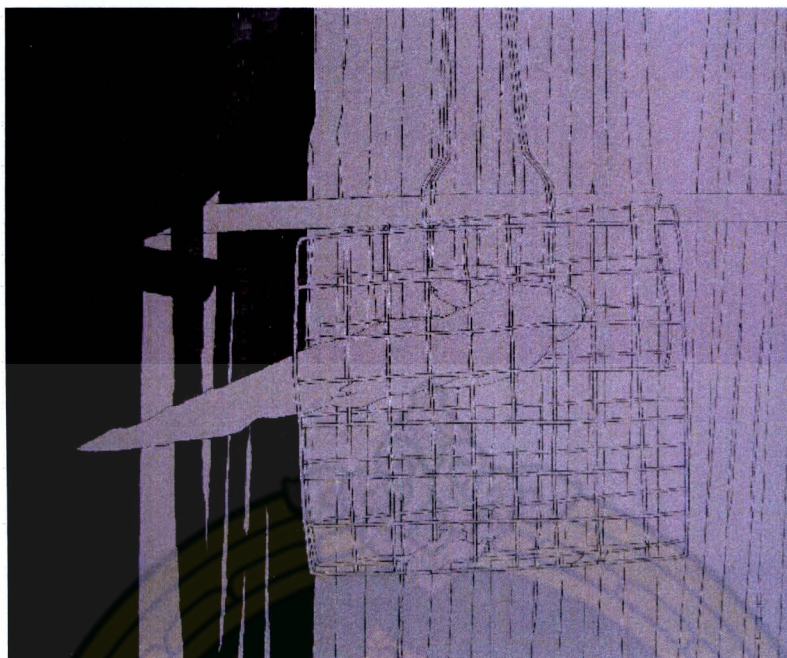
การใช้น้ำหนักอ่อนแก่ในส่วนที่เป็นแสงและเงาเป็นไปในลักษณะเสมือนจริง คือ มีน้ำหนักซ้อนกัน ช่วยทำให้เกิดระยะของวัตถุสิ่งของที่อยู่ภายในภาพ โดยเฉพาะประธานของภาพ ทำให้เกิดจังหวะและเอกภาพ อีกทั้งช่วยเสริมบรรยากาศภายในงานให้ความรู้สึกสัมพันธ์กันอย่างถ้อยที่ถ้อยอาศัย ตามลักษณะการแสดงออกถึงสภาพชีวิตสังคมชนบท

4) พื้นผิว เกิดจากการซ้อนกันของน้ำหนักโดยเฉพาะสีประเภทสีฝุ่น การใช้สีฝุ่นในลักษณะบางทึบบางที่ละชั้น ช่วยให้มีรูปทรงต่างๆ ภายในงานมีความรู้สึกหยาบ ละเอียดซึ่งขึ้นอยู่กับการผสมสี คุณภาพของเนื้อสี โดยที่ทัศนธาตุนี้มีผลให้เกิดความน่าสนใจต่อตัวผลงาน โดยเฉพาะพื้นผิวที่แสดงถึงวัตถุชนิดที่เป็นไม้ จะแสดงความหยาบกระด้างได้ดีกว่าวัตถุที่มีความเนียนหรือละเอียด ซึ่งคุณสมบัติของสีฝุ่นที่แสดงผลของความหยาบละเอียดนี้เสมือนเป็นเสน่ห์ของงานทัศนศิลป์ที่สามารถเข้าถึงวิถีชีวิตชนบทที่ได้สัมผัส รับรู้ความเป็นไปของชีวิต

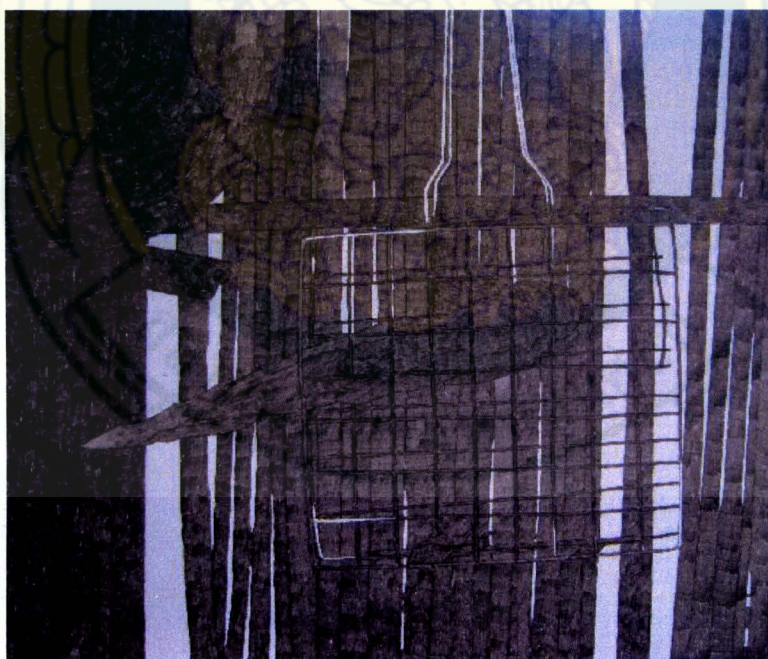
5) ที่ว่าง เป็นที่ว่างที่เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปทรง ช่วยให้เกิดภาพลวงตาเห็นเสมือนเป็นจริง ด้วยวิธีประกอบกันของทัศนธาตุต่างๆ ซึ่งในผลงานสร้างสรรค์นี้ได้กำหนดพื้นที่ว่างเป็นแบบสองมิติ คือ ความกว้างและความยาว โดยกำหนดองค์ประกอบของภาพให้มีทิศทางระหว่างพื้นที่ว่างให้เกิดความกลมกลืนกันประสานกัน เช่น ที่ว่างของรูปทรงในรูปทรงหนึ่งจะมีผลกระทบต่ที่ว่างของอีกรูปทรง นอกจากนี้พื้นที่ว่างยัง

เกิดจากการเว้นพื้นด้านหลังให้เป็นที่ว่างของช่องแสง เป็นบรรยากาศที่แทนความรู้สึกแห่งความสุข เรืองรอง สะท้อนให้เห็นความงดงามของวิถีชนบท

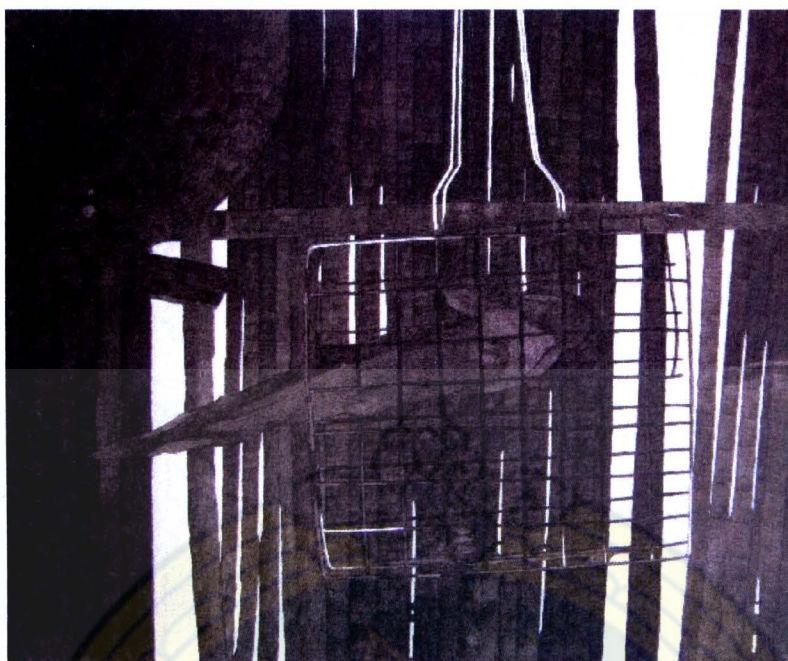

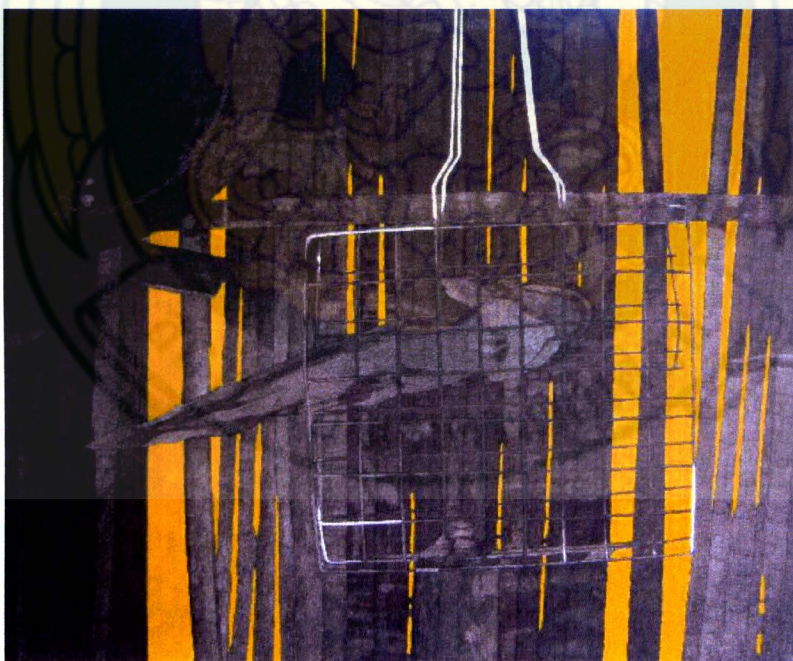
ภาพที่ 19 การร่างภาพ

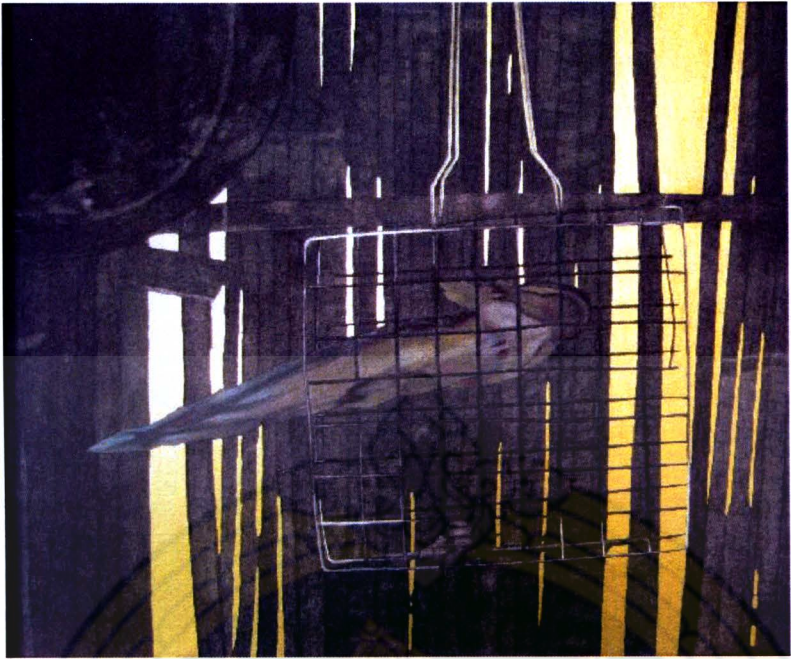
ภาพที่ 20 การลงน้ำหนักครั้งที่ 1

ภาพที่ 21 การลงน้ำหนักครั้งที่ 2

ภาพที่ 22 การลงน้ำหนักครั้งที่ 3

ภาพที่ 23 การเก็บรายละเอียด

บทที่ 4

การดำเนินงานสร้างสรรค์

ผลงานการสร้างสรรค์เรื่อง “การสร้างสรรค์งานครัวไทยด้วยเทคนิคสีฝุ่นผสมกาวน้ำ” นี้ เป็นผลงานจิตรกรรมไทยร่วมสมัยที่แสดงถึงวิถีการดำเนินชีวิตในช่วงระยะเวลาหนึ่งของสังคมไทยชนบท โดยที่สังคมชนบทนี้เป็นหน่วยหนึ่งของสังคมที่มีความสัมพันธ์และความใกล้ชิดกับสถาบันครอบครัว อันประกอบไปด้วยบุคคลหลายๆ คนที่อาศัยอยู่ร่วมกัน มีกิจวัตร บทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบแตกต่างกันไป เฉกเช่นเดียวกับวัตถุสิ่งของเครื่องใช้ที่อยู่ภายในครัว ก็มีหน้าที่แตกต่างกันตามประโยชน์ใช้สอยและวัตถุประสงค์ของการใช้งาน ข้าพเจ้าได้นำนิยามหรือองค์ประกอบของคำว่า “ครัว” และ “ครอบครัว” เหล่านี้เป็นสื่อทางด้านความคิดและเรื่องราวผ่านมุมมองสิ่งของเครื่องใช้ภายในครัวตามกาลเวลา ซึ่งกำหนดขอบเขตของภาพที่นำมาเสนอเป็นสัดส่วนเรื่องราวเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการแขวน อันเป็นหนึ่งในหลายส่วนของครัวที่สามารถนำมาเป็นสื่อแสดงให้เห็นถึงสัมพันธ์ภาพของวัฒนธรรมระหว่างคนกับสิ่งของ ชีวิตที่พอยู่พอกัน มีความพอเพียงและเรียบง่ายของครอบครัวชนบท

จากแรงบันดาลใจ การศึกษาข้อมูล และแก้ปัญหาจากภาพร่างจนพัฒนาเป็นผลงานสร้างสรรค์สามารถทำการสร้างสรรค์ผลงานได้จำนวน 2 ชิ้น ดังนี้

ผลงานชิ้นที่ 1 ชื่อผลงาน “หอม-กระเทียม”
ขนาด 50 x 60 เซนติเมตร

เนื้อหา

แสดงรูปทรงธรรมชาติของเครื่องประกอบอาหารประเภท หอม และกระเทียม เป็นส่วนประธานของภาพ และรูปทรงของไม้ไผ่เป็นส่วนรองประธานของภาพ เป็นส่วนหนึ่งของมุมที่ใช้สำหรับแขวนภายในครัว ในเรื่องของแนวความคิดนี้ หอม-กระเทียม เป็นเครื่องเทศที่สำคัญและนิยมใช้กับอาหารแทบทุกประเภทในแถบภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะประเทศไทย ถือเป็นพืชหลักประจำครัวของคนไทยที่ทำให้อาหารมีรสชาติมีกลิ่นหอมพิเศษ อีกทั้งยังเป็นพืชสมุนไพรชนิดหนึ่งที่มีสรรพคุณในการบำบัดรักษาโรคได้หลายชนิด หอม-กระเทียมจึงมีความหมายด้านเนื้อหา และมีความงามทั้งทางด้านรูปทรงที่อิสระ กลุ่มสีของพืชที่ใกล้เคียงกันทั้งอารมณ์ความรู้สึกจากการแขวน การห้อยอยู่บนเส้นเชือก การสะท้อนกับแสงจากภายนอกที่ลอดผ่านผ้าไม้ไผ่ มีความงามทางด้านมุมมอง และความคิด ก่อเกิดสุนทรียภาพในการมองเห็น

ทัศนธาตุ

1) รูปทรง มีความสัมพันธ์กันในด้านความประสาน การเชื่อมต่อระหว่างรูปทรงอิสระที่มีลักษณะและขนาดที่ใกล้เคียงกัน ประสานกลมกลืนกัน โดยการสร้างมิติของรูปทรงที่แตกต่างของระยะหน้า-หลัง คือรูปทรงของหอม-กระเทียม และไม้ไผ่

2) เส้น แสดงทิศทางแบบซ้อนขนานกัน เส้นที่ใช้ในรูปทรงของแต่ละรูปทรงจะเป็นอิสระต่อกัน แต่จะแสดงทิศทางที่ขัดกันเมื่ออยู่ร่วมกัน

3) สีและน้ำหนัก เป็นไปตามสภาพแวดล้อม รวมทั้งบรรยากาศ ณ ระยะเวลาหนึ่ง สีน้ำตาลเข้มเป็นสีหลักและเป็นสีที่รองรับสีส่วนรวมอื่นๆ ทำให้เกิดบรรยากาศที่แสดงให้เห็นถึงวัตถุสิ่งของที่อยู่ภายใน น้ำหนักเป็นส่วนช่วยเสริมบรรยากาศภายในงานให้เกิดความประสานสัมพันธ์กัน

4) พื้นผิว ใช้เทคนิควิธีการของการเขียนสีฝุ่นโดยแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างด้านพื้นผิวของรูปทรง เช่น หอม-กระเทียม และไม้ไผ่

5) ที่ว่าง เกิดจากที่ว่างของรูปทรงหนึ่ง ส่งต่อไปยังอีกที่ว่างของรูปทรงหนึ่ง เป็นวิธีการประกอบกันของทัศนธาตุในลักษณะสองมิติ

ผลงานชิ้นที่ 2 ชื่อผลงาน “ปลา”

ขนาด 50 x 60 เซนติเมตร

เนื้อหา

ปลาเป็นอาหารหลักสำคัญของมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศไทยที่ใช้ปลาเป็นอาหารประจำวัน ปลาเป็นสัตว์น้ำที่มีอยู่อย่างมากมายตามแหล่งน้ำธรรมชาติ สามารถนำไปตากแห้ง แปรรูปได้หลายประเภท นอกจากนี้ปลายังมีรูปทรงที่สวยงาม มีความแตกต่าง ทั้งด้านชนิด ขนาด และสี ปลาในที่นี้จึงเป็นแนวความคิดหลักที่ข้าพเจ้านำมาถ่ายทอดเป็นผลงาน ที่สื่อสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนกับปลาและเครื่องมือ ที่มีความสัมพันธ์กันทางด้านเนื้อหา ความสอดคล้องที่เกี่ยวข้องกัน นั่นคือมนุษย์นำปลามาเป็นอาหาร โดยใช้เครื่องมือที่คิดค้นขึ้นนำมาใช้สำหรับการจับ การประกอบอาหาร

ทัศนธาตุ

1) รูปทรง ใช้รูปทรงของวงรีแทนคำรูปทรงของปลา และรูปทรงเรขาคณิตแทนเครื่องมือจับปลา และไม้ไผ่ โดยแสดงความสัมพันธ์กันตามสภาพความเป็นจริงในส่วนของระยะหน้า ระยะกลางและระยะหลังตามลำดับ

2) เส้น เป็นตัวกำหนดโครงสร้างและองค์ประกอบ ส่วนใหญ่จะใช้เส้นในแนวดิ่งเป็นหลัก ส่วนเส้นอิสระก็จะประสานกันไปตามทิศทางของรูปทรงประธานของภาพ โดยรูปทรงอิสระนี้จะถูกขัดด้วยเส้นตรงของรูปทรงไม้ไผ่ในแนวดิ่ง และรูปทรงของเครื่องมือสำหรับจับปลา เพื่อให้งานยังคงไว้ซึ่งทัศนธาตุในเรื่องของเส้นที่แตกต่าง

3) สีและน้ำหนัก สีฝุ่นที่ใช้ในการเขียนนี้จะผสมสีน้ำตาลเข้ม ซึ่งเป็นค่าของสีกลางลงไปเพื่อลดค่าของสีลง ทั้งนี้เพื่อให้ภาพมีความกลมกลืนของสีและน้ำหนักอย่างพอเหมาะ ไม่สว่างจนเกินไป

4) พื้นผิว เป็นการใช้สีฝุ่นในลักษณะบางที่บางที่ละชั้น ช่วยให้รูปทรงต่างๆ ภายในงานเกิดความรู้สึกที่แตกต่างกัน

5) ที่ว่าง ใช้ที่ว่างระหว่างรูปทรงสองมิติ ในลักษณะลวงตาแบบเสมือนจริง โดยกำหนดองค์ประกอบของภาพให้เกิดระยะระหว่างพื้นที่ว่างที่มีความกลมกลืนกันประสานกัน

ผลงานจำนวน 2 ชิ้นนี้ เป็นสื่อสะท้อนถึงวัฒนธรรมประเพณีเรื่องของการกินอยู่ของผู้คน ที่แสดงถึงสภาพสังคมของคนชนบทในการดำเนินกิจวัตรประจำวันที่มีสัมพันธ์ภาพระหว่างคนกับสิ่งของ อันประกอบด้วยสารและเรื่องราวกิจกรรมต่างๆ ภายในครัวที่มีสิ่งของประเภทของแห้ง ของสด หรือเครื่องใช้ไม้สอยเป็นตัวสาระสำคัญในการดำเนินเรื่องของการกิน การอยู่ มีความแตกต่างในแง่มุม องค์ประกอบที่สามารถบอกเรื่องราว ภาพสะท้อนชีวิตของบุคคลที่ผูกพันกับสิ่งของเครื่องใช้เหล่านั้น ซึ่งเชื่อมโยงกันเป็นสายสัมพันธ์ที่กลมเกลียว เปรียบเช่นเดียวกับผลงานการสร้างสรรค์ที่ต้องการแสดงออกถึงความประสานกลมกลืนทางด้านรูปแบบเนื้อหา องค์ประกอบ เทคนิควิธีการที่สอดคล้องสัมพันธ์กันเป็นหนึ่งเดียวในเรื่องของอัตลักษณ์ความเป็นไทย นั่นคือทั้งเรื่องราวและเทคนิควิธีการใช้สีที่นำมาใช้เป็นไปในลักษณะเดียวกัน สามารถแสดงให้เห็นถึงวัตถุสิ่งของเครื่องใช้กับมนุษย์ในวิถีแห่งการดำเนินชีวิต ความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย มีความพอเพียง พอกินพออยู่ มีความสุขสงบ และมีความประมาทตนเป็นสำคัญ

ภาพที่ 24 ผลงานชิ้นที่ 1 “หอม-กระเทียม”

ภาพที่ 25 รายละเอียดของผลงานชิ้นที่ 1 ก

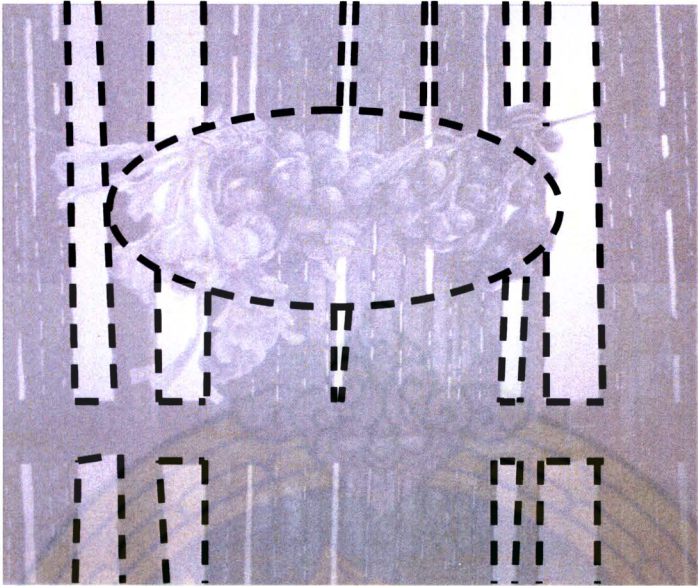
ภาพที่ 26 รายละเอียดของผลงานชิ้นที่ 1 ข

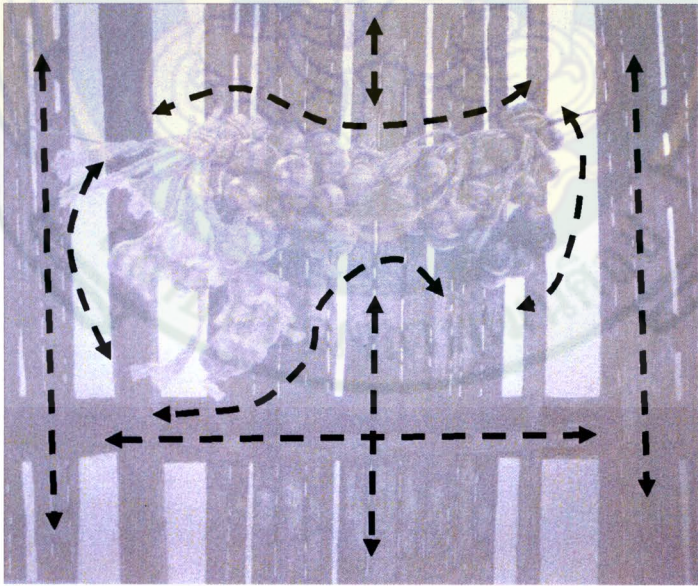
ภาพที่ 27 รายละเอียดของผลงานชิ้นที่ 1 ค

ภาพที่ 28 รายละเอียดของผลงานชิ้นที่ 1 ง

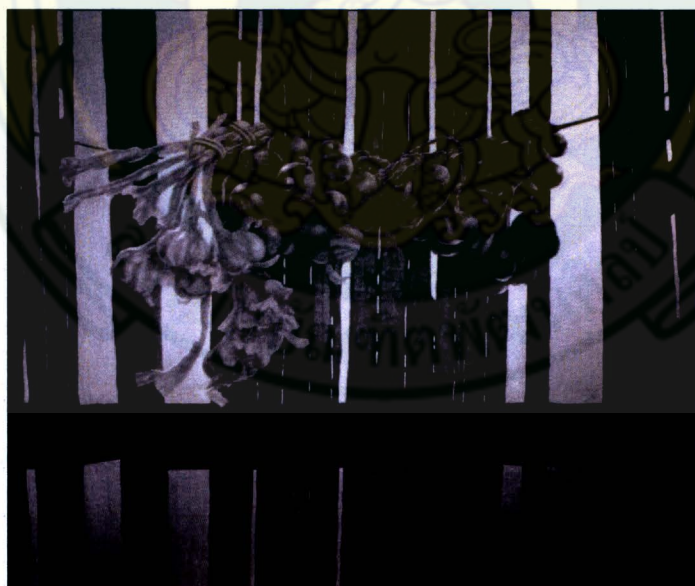
ภาพที่ 29 รูปทรงของผลงานชิ้นที่ 1

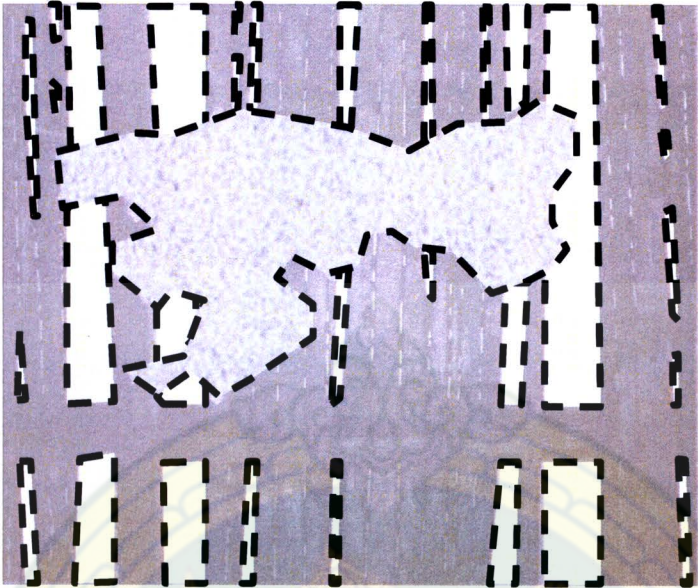
ภาพที่ 30 เส้นของผลงานชิ้นที่ 1

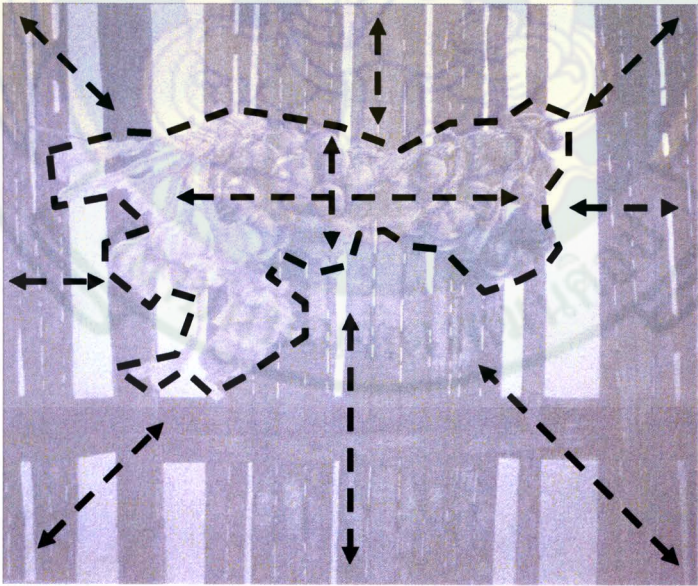
ภาพที่ 31 สีของผลงานชิ้นที่ 1

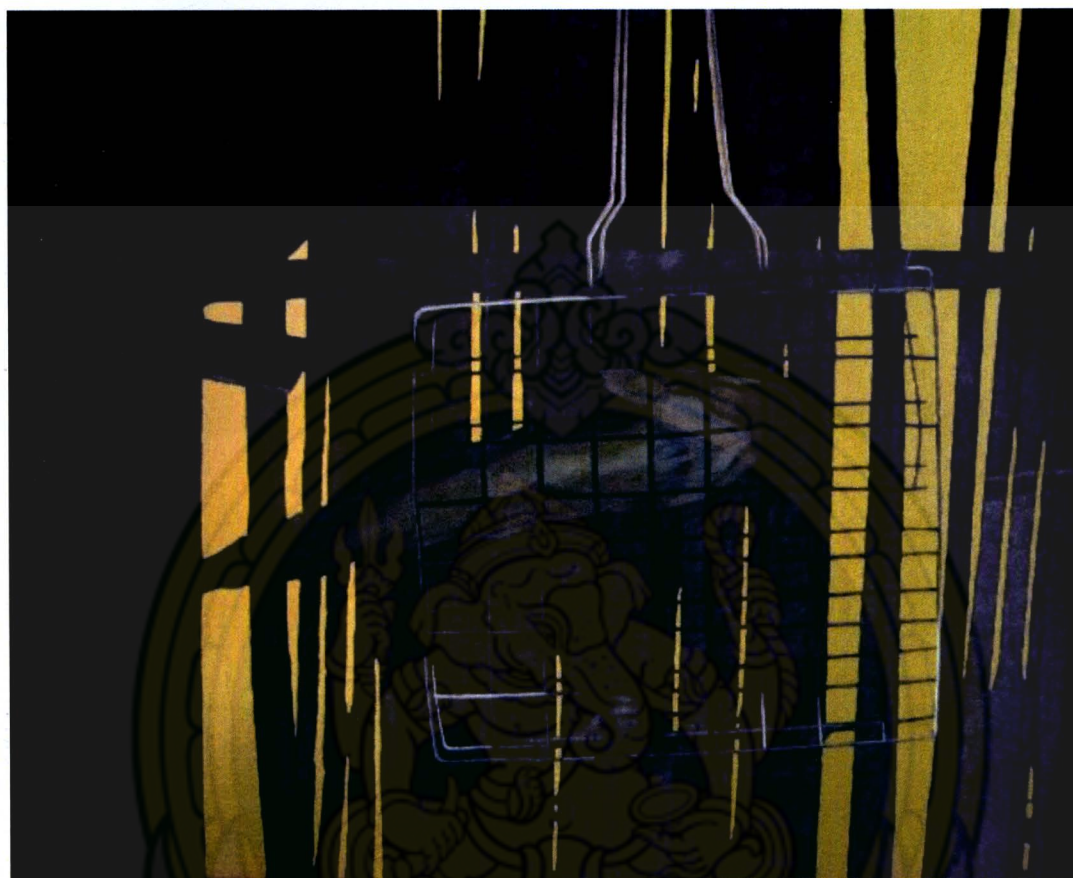
ภาพที่ 32 น้ำหนักของผลงานชิ้นที่ 1

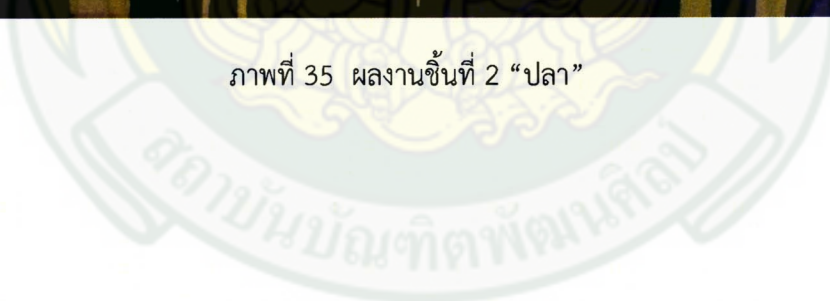
ภาพที่ 33 พื้นผิวของผลงานชิ้นที่ 1

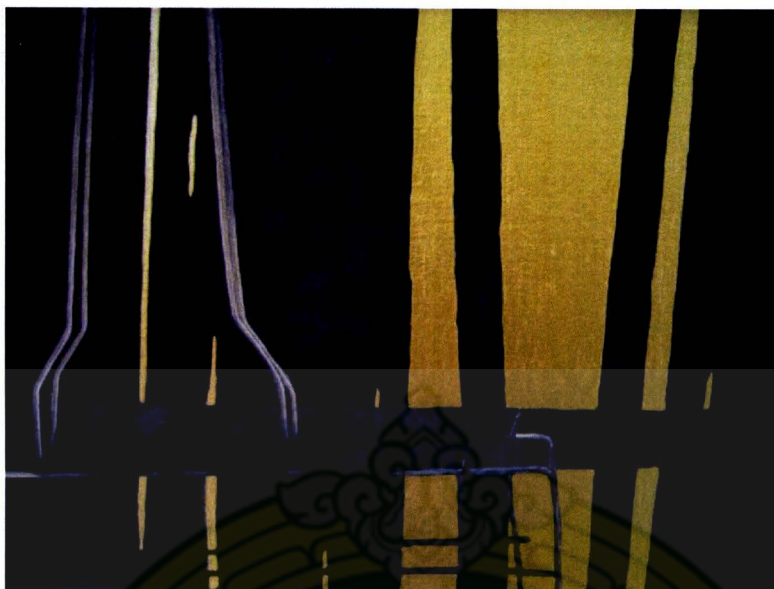

ภาพที่ 34 ที่ว่างของผลงานชิ้นที่ 1

ภาพที่ 35 ผลงานชิ้นที่ 2 “ปลา”

ภาพที่ 36 รายละเอียดของผลงานชิ้นที่ 2 ก

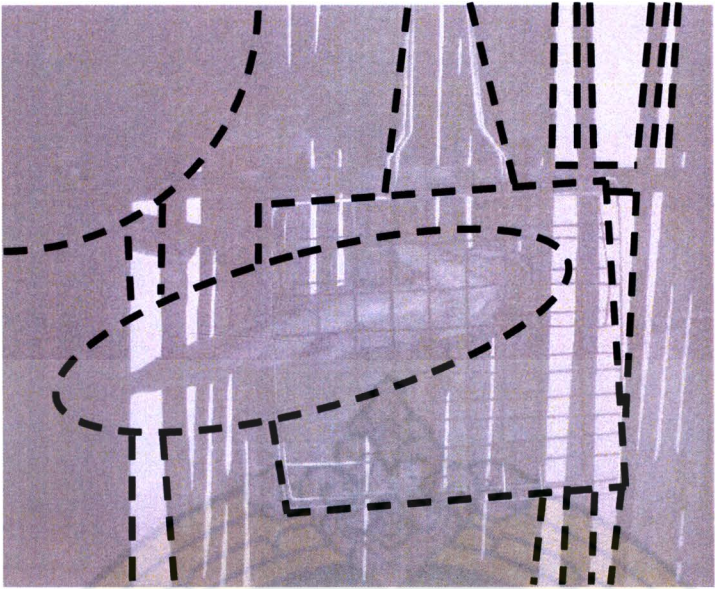
ภาพที่ 37 รายละเอียดของผลงานชิ้นที่ 2 ข

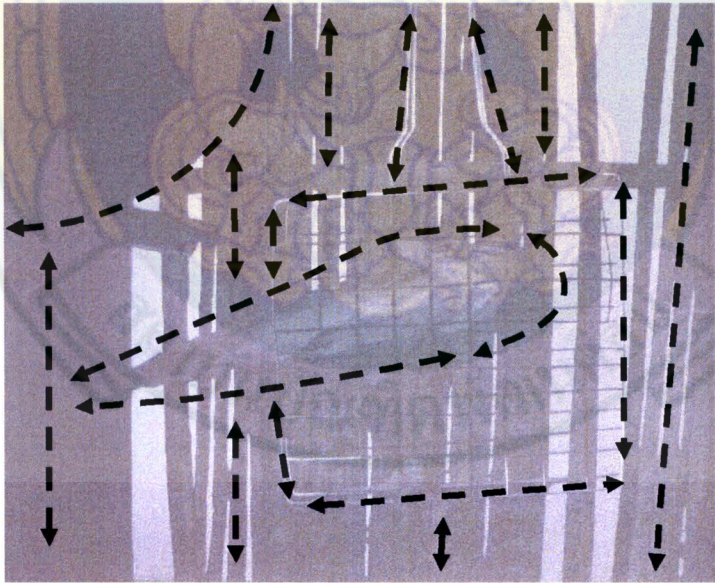
ภาพที่ 38 รายละเอียดของผลงานชิ้นที่ 2 ค

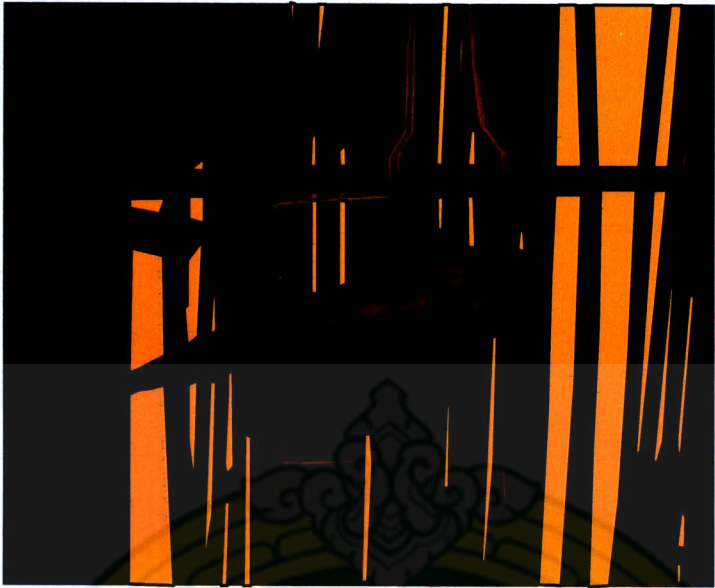
ภาพที่ 39 รายละเอียดของผลงานชิ้นที่ 2 ง

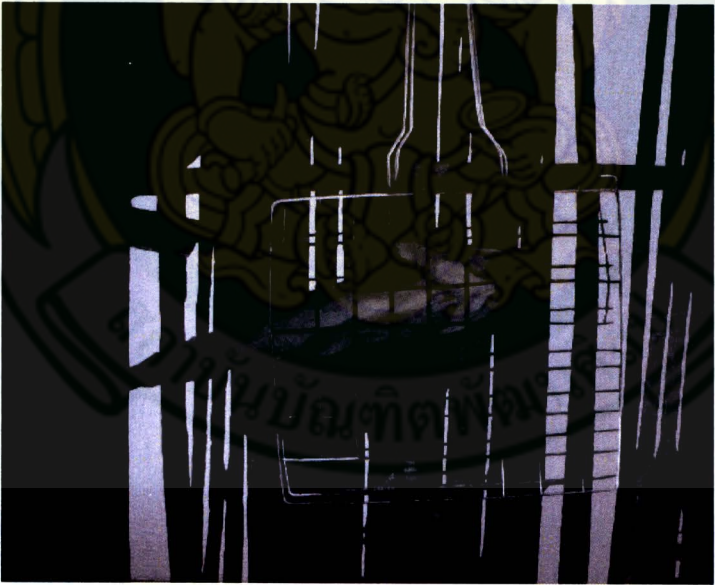
ภาพที่ 40 รูปทรงของผลงานชิ้นที่ 2

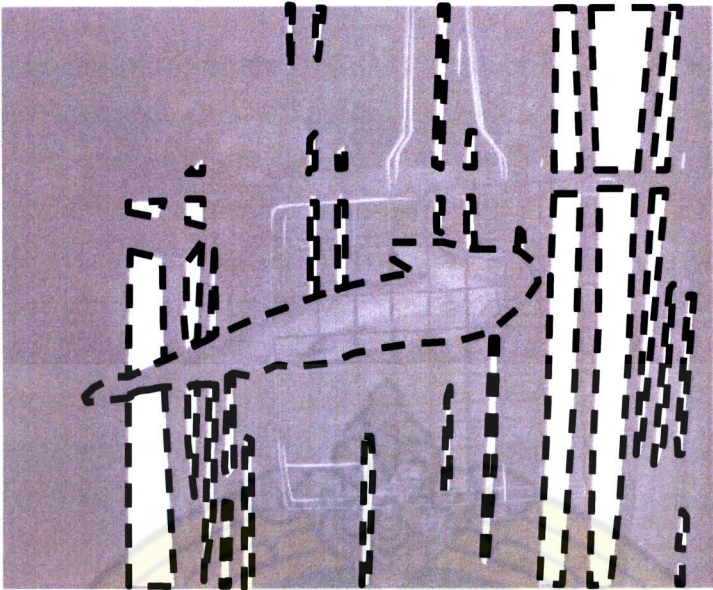
ภาพที่ 41 เส้นของผลงานชิ้นที่ 2

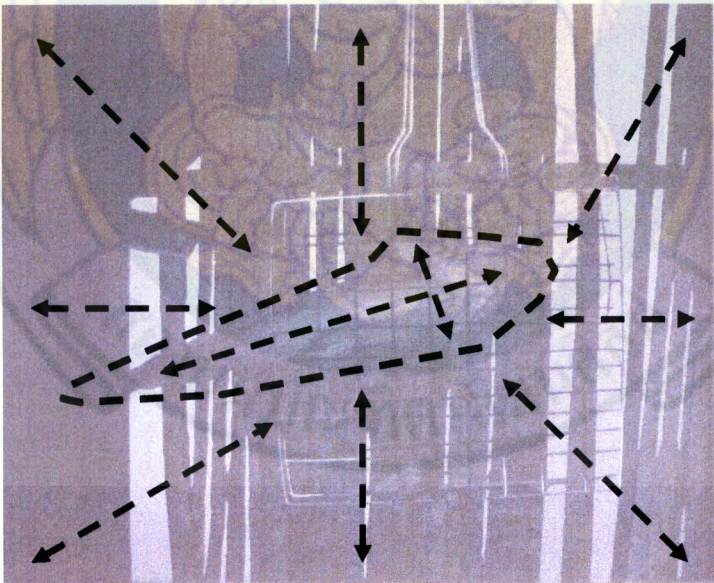
ภาพที่ 42 สีของผลงานชิ้นที่ 2

ภาพที่ 43 น้ำหนักของผลงานชิ้นที่ 2

ภาพที่ 44 พื้นผิวของผลงานชิ้นที่ 2

ภาพที่ 45 ที่ว่างของผลงานชิ้นที่ 2

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

วิถีชีวิตชนบท สภาพของสังคมท้องถิ่น ครอบครัว ความผูกพันที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและวัฒนธรรมประเพณี รวมทั้งพฤติกรรมต่างๆ ของผู้คน เป็นสาระที่สามารถแสดงถึงวัฒนธรรมการกินอยู่ อันเป็นลักษณะการดำรงชีพแบบพึ่งตนเอง โดยอาศัยสื่อสิ่งแวดล้อมที่บุคคลเหล่านั้นได้ใช้อาศัยดำรงอยู่ เป็นต้นว่า เรือนครวัดที่ข้าพเจ้าได้นำเนื้อหาสาระ องค์ประกอบต่างๆ ที่เรียบง่าย ไม่ซับซ้อน แสดงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการแขวน การเก็บสิ่งของนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงาน ซึ่งสิ่งของเครื่องใช้เหล่านั้นล้วนมีหน้าที่ที่แตกต่างกันตามประโยชน์ใช้สอย แต่สามารถผสมผสานกลมกลืนกันด้วยปัจจัยแห่งวิถีการดำเนินชีวิต ที่ต้องอาศัย “ครัว” เป็นส่วนประกอบอาหาร ซึ่งก็คือหนึ่งในปัจจัยสี่สำคัญในการดำรงชีวิต

องค์ประกอบทั้งหลายเหล่านี้จึงเป็นที่มาของแนวความคิด ผสานกับการสร้างสรรค์ด้วยเทคนิคสีฝุ่นผสมกาวน้ำทำให้เกิดผลงานในรูปแบบจิตรกรรมไทยร่วมสมัย ซึ่งผสมผสานกับการแสดงออกส่วนตัว และกระบวนการสร้างสรรค์ทางทัศนศิลป์ดังกล่าวมานำเสนอ โดยแสดงถึงสภาพชีวิตของผู้ที่อยู่อาศัยเพื่อสะท้อนสภาพวิถีชีวิตสังคม ครอบครัวชนบทที่มีขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมประเพณีและความเป็นอยู่ที่เรียบง่ายของชีวิตพอกินพออยู่ ซึ่งได้ทำการค้นคว้าข้อมูล มีการแก้ปัญหา และพัฒนาจนเป็นผลงานสร้างสรรค์ด้วยทัศนธาตุต่างๆ โดยเฉพาะการเลือกส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแขวนเป็นหนึ่งในมุมมองในการนำเสนอ องค์ประกอบของภาพ การใช้สีและน้ำหนักแสงเงาที่ให้ความรู้สึกเรียบง่าย พอเพียงของครอบครัวชนบท

ผลงานสร้างสรรค์ชุดนี้ เป็นผลงานจิตรกรรมที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างเทคนิควิธีการด้านจิตรกรรมไทยกับเรื่องราววิถีชีวิตของครอบครัวชนบท อันจะเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าและพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานในระดับสูงต่อไปตามจุดมุ่งหมายทางแนวความคิด ด้วยวิธีการแสดงออกเฉพาะตนโดยใช้กระบวนการด้านจิตรกรรมสมัยใหม่ นั่นคือวิธีการใช้สีฝุ่นผสมกาวน้ำ ซึ่งด้วยคุณสมบัติของสีฝุ่นก็ดีและกาวน้ำก็ดี สามารถหาซื้อได้ตามร้านเครื่องเขียนเฉพาะทางทั่วไปและนำมาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับวิธีการแสดงออกถึงความเรียบง่ายในกระบวนการสร้างสรรค์ เรื่องราวของวิถีชีวิตในชนบทไทย ที่ต้องการแสดงบรรยากาศที่พิเศษมีเอกลักษณ์เฉพาะ ก่อเกิดความรู้สึกของสภาพบรรยากาศภายใน พื้นที่ที่สามารถแสดงสาระของวัตถุต่างๆ เหล่านั้น ทั้งนี้เพื่อจรรโลงไว้ซึ่งคุณค่าทางด้านรูปแบบและวิธีการของจิตรกรรมไทยร่วมสมัยต่อไป

บรรณานุกรม

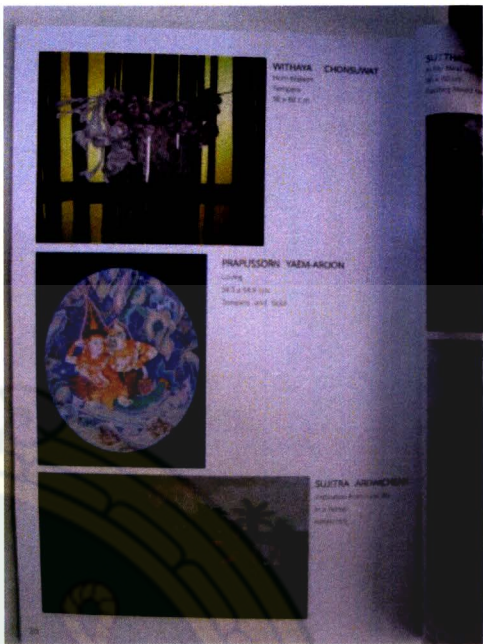
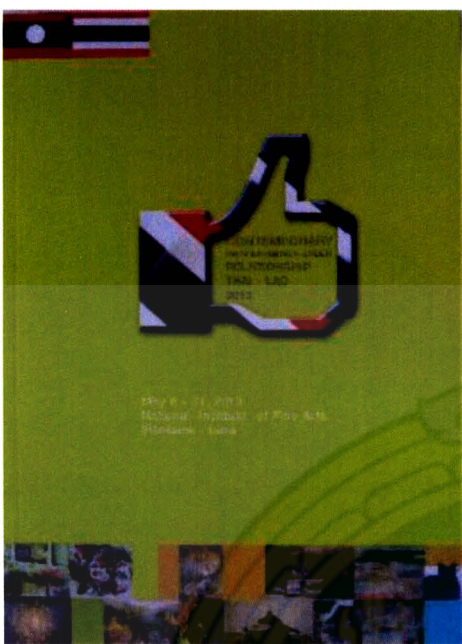
- จำนง อติวัฒนสิทธิ และคณะ, สังคมวิทยา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2540.
- เจริญ วิริยะเสนา, ครีว. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดักชั่น, 2519.
- นุกูล ชมพูนิช. การศึกษาเครื่องใช้ในครัวแบบดั้งเดิมของคนไทยชนบทภาคกลาง. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮาส์, 2533.
- แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย, พิพิธภัณฑวัตถุวัฒนธรรมพื้นบ้าน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์, 2534.

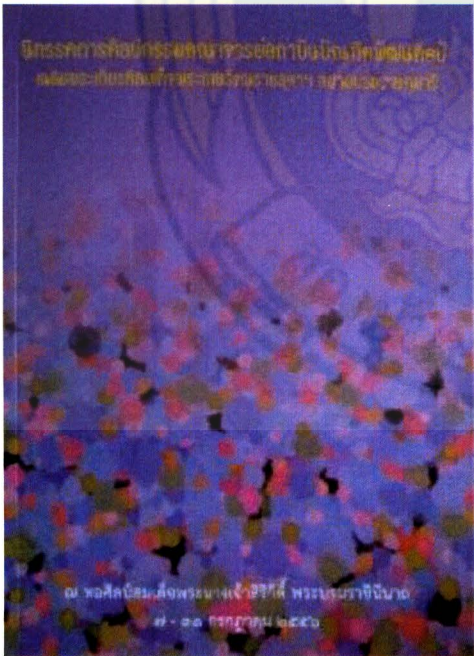
ภาคผนวก

ทุนวิจัยและงานสร้างสรรค์สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ปีงบประมาณ 2556

การแสดงนิทรรศการศิลปกรรมร่วมสมัยความสัมพันธ์สองวัฒนธรรมไทย-ลาว ครั้งที่ 2

การแสดงนิทรรศการศิลปกรรมคณาจารย์สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

แบบประเมินเล่มฉบับสมบูรณ์
ฝ่ายวิจัยและนวัตกรรม สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

☐ งานวิจัย

☒ งานสร้างสรรค์

ชื่อผู้วิจัย..... นายวิทยา.....นามสกุล..... ชลสวรรค์.....

สังกัด..... สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.....

หัวข้อโครงการวิจัย..... การสร้างสรรค์งานคร่ำไทยด้วยเทคนิคสีฝุ่นผสมกาวน้ำ.....

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับคุณภาพ โดยพิจารณาตามเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึง มีระดับคุณภาพ ดีเด่น (ร้อยละ 80 ขึ้นไป)
4 หมายถึง มีระดับคุณภาพ ดีมาก (ร้อยละ 60-79)
3 หมายถึง มีระดับคุณภาพ ดี (ร้อยละ 40-59)
2 หมายถึง มีระดับคุณภาพ พอใช้ (ร้อยละ 20-39)
1 หมายถึง มีระดับคุณภาพ ควรปรับปรุง (ต่ำกว่า ร้อยละ 20)

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ				
	5	4	3	2	1
1. การเขียนบทนำ					
1) นำเสนอให้เห็นลักษณะและความสำคัญของปัญหา/แสดงถึงแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน	✓				
2. บรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง					
1) ความเกี่ยวข้องกับงานวิจัย/งานสร้างสรรค์					
2) ความสามารถในการสังเคราะห์บรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง		✓			
3) ความสามารถในการใช้ประโยชน์จากบรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง					
3.วิธีการดำเนินการวิจัย/งานสร้างสรรค์					
1) ความเหมาะสมของวิธีวิจัยหรือกระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน					
2) ความเหมาะสมของตัวแปร (ถ้ามี)					
3) ความเหมาะสมของเครื่องมือ เทคนิคและกลวิธีในการเก็บรวบรวมข้อมูล	✓				
4) การตรวจสอบความเที่ยงความตรงของข้อมูล					
4. การวิเคราะห์ข้อมูล					
1) เป็นไปตามวัตถุประสงค์การวิจัย					
2) ความเหมาะสมของข้อมูลในการนำเสนอผลการวิเคราะห์	✓				
3) ความชัดเจนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์					

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ				
	5	4	3	2	1
5. การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ					
1) ความเหมาะสมของประเด็นที่อภิปราย					
2) การใช้หลักฐานและเหตุผลประกอบการอธิบาย	✓				
3) ความกระจ่างในการอภิปราย					
4) ความเหมาะสมในการเสนอแนะที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้					
6. ความถูกต้องในการเขียนและการพิมพ์					
1) การใช้ภาษา วรรคตอน ย่อหน้า และการสะกดในเนื้อหา	✓				
2) ความถูกต้องของการพิมพ์บรรณานุกรม					

ผลสรุปคุณภาพโดยรวมของผลการวิจัย

- ☒ ดีเด่น
- ☐ ดีมาก
- ☐ ดี
- ☐ พอใช้
- ☐ ควรปรับปรุง

ข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....
(.....รองศาสตราจารย์ สุรพงษ์ สมสุข.....)

วันที่ **6** **พค** **59**
ผู้ทรงคุณวุฒิ

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล นายวิทยา ชลสุวรรณ
 วัน เดือน ปีเกิด 29 ธันวาคม 2511
 สถานที่เกิด จังหวัดชลบุรี
 ที่อยู่ 249/3 หมู่ 4 หมู่บ้านท้ายสนามบิน ตำบลรั้วใหญ่ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
 จังหวัดสุพรรณบุรี 72000
 ที่ทำงาน วิทยาลัยช่างศิลปสุพรรณบุรี 16 หมู่ 4 ถนนมาลัยแมน ตำบลรั้วใหญ่
 อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี 72000
 ตำแหน่ง ครูชำนาญการ
 โทรศัพท์ 035-555370
 มือถือ 086-1605510

ประวัติการศึกษา

2536 ปริญญาศิลปบัณฑิต สาขาวิชาศิลปไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร
 2548 ปริญญาศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประวัติการแสดงผลงาน

2535-2548 การแสดงนิทรรศการจิตรกรรมบัวหลวง ครั้งที่ 16, 27, 28, 29
 2538 การแสดงนิทรรศการศิลปไทย ภาควิชาศิลปไทย คณะจิตรกรรมประติมากรรมและ
 ภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
 2542-2554 การแสดงนิทรรศการศิลปกรรม โดยคณาจารย์วิทยาลัยช่างศิลป์
 2555 การแสดงนิทรรศการทศวรรษที่ 3 จิตรกรรมบัวหลวง
 การแสดงนิทรรศการศิลปกรรมร่วมสมัยความสัมพันธ์สองวัฒนธรรมไทย-ลาว
 ครั้งที่ 1
 การแสดงนิทรรศการศิลปกรรม เนื่องในโอกาสครบรอบ 36 ปี ภาควิชาศิลปไทย
 คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
 การแสดงนิทรรศการศิลปกรรมคณาจารย์สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
 2556 การแสดงนิทรรศการศิลปกรรมร่วมสมัยความสัมพันธ์สองวัฒนธรรมไทย-ลาว
 ครั้งที่ 2 (ทุนวิจัยและงานสร้างสรรค์)
 การแสดงนิทรรศการศิลปกรรมคณาจารย์สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
 (ทุนวิจัยและงานสร้างสรรค์)

เกียรติประวัติ

2548 รางวัลที่ 2 เหรียญเงินจิตรกรรมบัวหลวง โดยมูลนิธิธนาการกรุงเทพ
 2556 ทุนวิจัยและงานสร้างสรรค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม